

บทที่ 2

มาตรการปราบปรามการฟอกเงิน

ความเจริญเติบโตและการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยี ในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อรูปแบบ ขอบเขต และความร้ายแรงของอาชญากรรมซึ่งเคย จำกัดขอบเขตอยู่ภายในประเทศเปลี่ยนเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศ เช่น ขบวนการค้าโสเภณีข้ามชาติ อาชญากรรมยาเสพติดข้ามชาติ เป็นต้น อันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมหาศาลและกว้างขวาง การหลอกล่อกระทำกันอย่างลึกซึ้ง บางครั้งมีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาเป็นเครื่องมือช่วยเหลือในการกระทำความผิด ทำให้ยากแก่ การสืบสวนจับกุม

ข้อเท็จจริงประการหนึ่งที่ไม่อาจปฏิเสธได้ก็คืออาชญากรรมที่ทำเป็น ขบวนการและเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น อาชญากรรมยาเสพติด จำต้องใช้เงินทุน จำนวนมากในการดำเนินงานและผลตอบแทนก็จะได้รับมากขึ้นเป็นทวีคูณ และเงินได้ เหล่านี้ส่วนใหญ่ก็จะย้อนกลับเข้าไปสู่ขบวนการยาเสพติดอีกและสร้างผลประโยชน์ให้ มากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ กลายเป็นวัฏจักรของการกระทำความผิด นอกจากนี้เงินจำนวน มหาศาลดังกล่าวก็มักจะถูกนำไปใช้ในการสร้างอิทธิพลให้แก่ผู้กระทำความผิด ไม่ว่าจะเป็น ในด้านการเมือง ธุรกิจ หรือสร้างความเป็นปึกแผ่นให้แก่องค์กรอาชญากรรม ภัยอันตรายดังกล่าวนี้สร้างความเสียหายแก่ประเทศต่างๆ มาแล้วอย่างมากมาย จึงเกิด แนวความคิดในการกำจัดเงินทุนในการประกอบอาชญากรรมขึ้นจนไม่สามารถกลายเป็น วัฏจักรของการกระทำความผิดได้อีก และมาตรการดังกล่าวมานานาชาติเรียกว่า การออก กฎหมายฟอกเงิน

2.1 ความหมายของการฟอกเงิน การฟอกเงินคืออะไร

การฟอกเงิน (Money Laundering) ตามมาตรา 26 ในหมวดที่ 5 ความ ผิดและบทกำหนดโทษของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการปกปิด หรือ เปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด พ.ศ. นั้นบัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา 26 ผู้ใด

(1) โอน รับโอนหรือเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเพื่อชุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าก่อนขณะหรือหลังการกระทำความผิดมิให้ต้องรับโทษหรือรับโทษน้อยลงในความผิดมูลฐานหรือ

(2) ปกปิด หรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงของการได้มาแหล่งที่ดำเนินการจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ดังที่กล่าวมา เห็นได้ว่านอกจากการเปลี่ยนเงินที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่สุจริต รวมทั้งการโอน รับโอน และเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดและอื่นๆ ดังที่บัญญัติไว้ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนเงินที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่สุจริตให้กลายเป็นเงินที่ได้มาโดยถูกกฎหมายหรือพิสูจน์ไม่ได้ว่าทุจริต การฟอกเงินนั้นจะเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมร้ายแรงต่างๆ อาชญากรรมเศรษฐกิจ รวมทั้งการค้ายาเสพติด ทั้งนี้เพราะผู้กระทำความผิดกฎหมายซึ่งส่วนมากเป็นผู้ค้ายาเสพติดไม่ต้องการให้ผู้อื่นทราบที่มาของทรัพย์สินจึงจำเป็นต้องใช้วิธีปิดบัง หรือชุกซ่อนทรัพย์สิน อันจะช่วยปิดบังการกระทำความผิดของตน นอกจากนี้ทรัพย์สินที่ได้เปลี่ยนแปลงกลายเป็น “เงินสะอาด” แล้วผู้ค้ายาเสพติดก็สามารถใช้เป็นทุนในการขยายเครือข่ายอาชญากรรมยาเสพติดและคุ้มครองความมั่งคั่งให้กับอาชญากรรมดังกล่าวของตนได้อีกด้วย

2.2 รูปแบบของการฟอกเงิน วิธีการฟอกเงิน¹

2.2.1 การนำเงินสดติดตัวออกนอกประเทศ

เป็นการนำเงินสดที่ได้มาโดยไม่สุจริตนั้นติดตัวหรือนำไปใช้จ่ายในต่างประเทศ แต่โดยที่การโยกย้ายเงินสดที่ได้รับจากการค้ายาเสพติดหรืออาชญากรรม

¹ศูนย์บริการข้อมูลทางกฎหมาย, การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, เอกสารเผยแพร่ลำดับที่ 1, สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สิงหาคม 2537, หน้า 1-2

อื่น ๆ เป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากมีจำนวนมากและธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดจำนวนมาก ๆ อาจถูกเฟ่งเล็งได้ง่าย นอกจากนี้ทางการของบางประเทศยังมีมาตรการกำกับควบคุมการทำธุรกิจด้วยเงินสดอย่างเข้มงวดรวมทั้งระบบการเงินของบางประเทศ อาจจะไม่นิยมการใช้จ่ายหรือการทำธุรกิจโดยอาศัยเงินสด ดังนั้นการใช้เงินสดที่ได้มาโดยไม่สุจริตจึงกระทำเฉพาะในบางประเทศที่ไม่เข้มงวดในการใช้เงินสดในการทำธุรกิจด้านการเงิน หรืออาศัยการนำเงินสดผ่านทางพรมแดนระหว่างประเทศโดยติดสินบนเจ้าพนักงาน ซึ่งเป็นการเสี่ยงภัยอย่างมาก

2.2.2 การฝากเงินกับสถาบันการเงินในประเทศ

เป็นวิธีหลักโดยทั่วไปที่นิยมใช้ในการฝากเงิน ซึ่งการฝากเงินมักจะใช้นามแฝงหรือใช้ชื่อปลอมเพื่อไม่ให้สามารถสืบสาวหาเจ้าของที่แท้จริงได้ นิยมใช้ในประเทศที่ไม่เข้มงวดต่อการเปิดเผยชื่อที่แท้จริงของเจ้าของธุรกิจหรือเจ้าของบัญชี และไม่มี การให้รายงานถึงธุรกรรมที่มีมูลค่าค่อนข้างสูงอันเป็นจุดอ่อนและทำให้เกิดความสะดกในการใช้สถาบันการเงินเพื่อการฝากเงินได้

2.2.3 การส่งเงินสดหรือโอนเงินออกนอกประเทศ

เป็นการนำเงินสดไปฝากไว้ในประเทศที่ไม่มีการควบคุมระบบธนาคารหรือสถาบันการเงินอย่างเข้มงวดเพื่อให้เงินที่ผิดกฎหมายเข้าไปอยู่ในระบบการเงินของประเทศนั้น และโอนเงินกลับไปสู่ผู้ค้ายาเสพติดหรืออาชญากรรมโดยวิธีต่างๆ เช่น โดยทางโทรคมนาคม (Wire Transfer) เป็นต้น เงินที่ผิดกฎหมายก็จะแปรสภาพเป็นเงินที่ถูกต้องตามกฎหมายอันเป็นจุดอ่อนของประเทศที่ไม่เข้มงวดเรื่องการนำส่งเงินสดออกนอกประเทศ

2.2.4 การจัดตั้งบริษัทหรือกิจการขึ้นบังหน้า

เป็นการที่ผู้ค้ายาเสพติดหรืออาชญากรปกปิดแหล่งที่มาและความ เป็นเจ้าของเงินที่ได้มาโดยผิดกฎหมาย ด้วยการจัดตั้งหรือซื้อกิจการในต่างประเทศ เช่น ในประเทศที่เป็นเขตปลอดภาษี เป็นต้นแล้วให้กิจการของตนในประเทศผู้ยืมเงิน หรือซื้อสินค้าจากกิจการในต่างประเทศดังกล่าวในราคาแพงกว่าปกติ ทั้งนี้เพื่อให้เงินที่ได้มาโดยผิดกฎหมายถูกใช้จ่ายหมุนเวียนระหว่างกิจการทั้งสองแห่งดังกล่าว

2.2.5 อื่นๆ

นอกจากวิธีการดังกล่าวข้างต้นแล้วยังมีวิธีการอื่นๆ อีกมาก เช่น นำเงินไปซื้อกิจการที่มีผลขาดทุนแต่ธุรกิจมีรายรับเงินเป็นเงินสด เช่น โรงแรม กิจการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ภัตตาคาร ร้านค้าปลีก เป็นต้น ซึ่งต่อไปธุรกิจเหล่านี้ก็จะกลับฟื้นขึ้นเพราะอาศัยดอกผลจากเงินผิดกฎหมายดังกล่าว หลังจากนั้นจึงถ่ายเทเงินออกไปใช้หรือการนำเงินไปซื้อตราสารที่โอนเปลี่ยนมือได้ ซึ่งตราสารนั้นไม่มีการควบคุมจากสถาบันการเงินผู้ออก ทำให้ยากแก่การสืบหาผู้ที่ซื้อและผู้รับเงินตามตราสารนั้นนอกจากนี้แล้ว ปัจจุบันเทคโนโลยีทางการสื่อสารได้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทำให้การโอนเงินในระบบสื่อสารทางอากาศมีการควบคุมน้อยกว่าการโอนเงินสด การโอนเงินต่างๆ จะมุ่งเน้นที่ความเร็วแต่ประการเดียว พนักงานโอนเงินจะไม่รู้จักลูกค้า และไม่ทราบวัตถุประสงค์ในการโอนเงิน ดังนั้นวิธีการดังกล่าวจึงอาจจะเป็นช่องทางหลบซ่อนเงินผิดกฎหมายหรือการทุจริตของนักฟอกเงินได้เป็นอย่างดี

2.3 แหล่งที่มาของการฟอกเงิน¹

แหล่งที่มาของเงินที่ต้องฟอกจะมีแหล่งใหญ่ๆ ด้วยกัน 10 แหล่งคือ

2.3.1 จากวงการเมือง

การเมืองเป็นที่มาของผลประโยชน์ระดับชาติซึ่งจะมีผลประโยชน์ที่มีใช้ตัวเงินรวมทั้งเงินที่ได้มาโดยไม่สุจริตไหลเวียนเข้ามามากมาย เพราะฉะนั้นเงินและผลประโยชน์ที่ได้มาทางการเมืองโดยไม่สุจริตจึงเป็นแหล่งสำคัญสำหรับการฟอกเงิน

2.3.2 เงินที่ได้จากการฉ้อโกงประชาชน

บุคคลหรือนิติบุคคลบางรายมีวิธหาเงินโดยไม่ชอบหลายวิธี เช่น การเล่นแชร์ลูกโซ่หรือวิธีการหลอกลวงให้มาร่วมลงทุนเพื่อหวังกำไรที่เป็นไปได้หรือเก็งกำไรจากการเล่นหุ้นของสถาบันการเงินทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2.3.3 เงินจากวงการพนัน

¹ ศูนย์บริการข้อมูลทางกฎหมาย, การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, เอกสารเผยแพร่ลำดับที่ 1, สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สิงหาคม 2537, หน้า 2-4

วงการพนันต่างๆ ทั้งที่ถูกกฎหมายและไม่ถูกกฎหมายมีเงินเดินสะพัดมากมาย แหล่งนี้จึงเป็นแหล่งที่ทำให้เกิดเงินเป็นจำนวนมาก เงินที่ได้จากวงการพนันเป็นเงินที่จะต้องนำเงินไปฟอกเช่นเดียวกันแต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าเงินจากแหล่งนี้ผิดกฎหมายทั้งหมด เพียงแต่ไม่ต้องการเปิดเผยว่ามีจำนวนเท่าไร

2.3.4 เงินจากการค้ายาเสพติด

แหล่งเงินจากการค้ายาเสพติดเป็นแหล่งใหญ่ที่สุดถือเป็นเงินที่สกปรกที่สุด และมีจำนวนเพิ่มขึ้นตลอดเวลาซึ่งเป็นปัญหาที่ทั่วโลกกำลังประสบ

2.3.5 เงินสินบน

ในส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ไม่คิดต่อการรับสินบน หรือการรับสินบนเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องในความรู้สึกของคนทั่วไปถึงแม้ว่าการรับสินบนนั้นจะถูกต้องตามกฎหมายก็ตาม เช่น รายได้จากสินบนนำจับหรือสินน้ำใจที่ได้จากการทำอะไรให้แล้วมีค่าตอบแทน ดังนั้นจึงมีการนำเงินสินบนมาฟอกเช่นเดียวกัน

2.3.6 เงินจากบริษัท

บริษัทใหญ่ๆ ที่มีรายได้เป็นจำนวนมาก เช่น บริษัทน้ำมัน บริษัทแร่และทรัพยากรธรรมชาติเป็นบริษัทที่ถูกกฎหมายแต่ไปตั้งอยู่ในประเทศที่ไม่มี ความมั่นคงทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ เช่น ประเทศแถบละตินอเมริกาหรือประเทศที่ด้อยพัฒนาในแอฟริกาบางประเทศจึงมีการนำเงินที่ได้จากประเทศเหล่านี้ไปไว้ยังแหล่งอื่นเพื่อปิดบังที่มาและจำนวนเงิน

2.3.7 เงินส่วนตัวที่ต้องปกปิด

เป็นเงินที่ต้องนำมาฟอกด้วยเหตุผลส่วนตัว เช่น เงินมรดกซึ่งจะกันไว้เพื่อไม่ให้ญาติพี่น้องรับรู้ หรือเงินที่กันไว้เพื่อสร้างฐานอำนาจหรือผลประโยชน์ให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือคนกลุ่มใดโดยเฉพาะ

2.3.8 เงินจากกลุ่มเศรษฐกิจ

เป็นเงินที่ได้มาถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย เช่น เงินที่ได้มาจากการรับสัมปทาน ได้แก่การได้สัมปทานผูกขาดหรือการได้สัมปทานในบางเรื่องที่ไม่ถูกต้อง อันหมายถึงเงินที่บุคคลเหล่านี้รับหรือจ่ายไปอย่างผิดกฎหมายจากสัมปทานนั้น

2.3.9 เงินจากรัฐ

เงินที่รัฐหรือประเทศต่างๆ เป็นเจ้าของนำไปเก็บไว้เพื่อเอาไปทำการอื่นต่อไปโดยไม่อยากให้ใครรู้ที่มาและที่ไปของจำนวนเงิน เช่น เงินค่าน้ำมัน เงินราชการลับ เงินค่าสัมปทานต่างๆ เป็นต้น

2.3.10 เงินนอกระบบอื่นๆ

หมายถึงเงินที่ได้มาจากทางอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว

2.4 สถานที่สำหรับการฟอกเงิน³

แหล่งที่มาของการฟอกเงินมีด้วยกันหลายทาง ดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงก่อให้เกิดสถานที่สำหรับการฟอกเงินเพื่อสนองวัตถุประสงค์และความต้องการการฟอกเงิน ดังนั้นสถานที่ระดับโลกสำหรับการฟอกเงินจึงเกิดขึ้นตามแหล่งต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งเท่าที่รวบรวมปรากฏ 10 แหล่งคือ

2.4.1 ธนาคารประเทศสวิตเซอร์แลนด์

เนื่องจากประเทศสวิตเซอร์แลนด์มีกฎหมายคุ้มครองความลับของลูกค้าอย่างเข้มงวด แต่ทั้งนี้ ถ้าธนาคารสวิสเห็นว่ามีกร้องขอจากรัฐบาลแหล่งที่มาของเงินที่ไม่ชอบมาพากลก็จะเปิดเผยที่มาของเงินเช่นกัน

2.4.2 สถาบันการเงินในหมู่เกาะแคริบเบียน

ประเทศหมู่เกาะเหล่านี้ทั้งที่เคยเป็นและเป็นอาณานิคมของประเทศทางยุโรป ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ และสเปน มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก แต่เนื่องจากระยะหลังผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำขายไม่ได้ราคารวมทั้งเป็นสถานที่ที่อยู่ใกล้กับแหล่งเงินที่ใหญ่ที่สุดของโลก คือ สหรัฐอเมริกาจึงเปลี่ยนมาเป็นแหล่งบริการฟอกเงิน

³ศูนย์บริการข้อมูลทางกฎหมาย, การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, เอกสารเผยแพร่ลำดับที่ 1, สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สิงหาคม 2537, หน้า 4-10

2.4.3 ประเทศเล็กๆ ในยุโรปที่ไม่มีรายได้หลักเป็นที่แน่นอน

การฟอกเงินของประเทศแถบนี้บางครั้งกฎหมายเพียงแค่ปิดบังแหล่งที่มาและผู้ฝากและจำนวนเงินเท่านั้น ไม่ได้เป็นการฟอกเงินอย่างจริงจัง แต่เป็นเพราะว่าประเทศเหล่านี้เป็นประเทศที่มีขนาดเล็กมากจนไม่สามารถหาทางสร้างเศรษฐกิจจากแหล่งอื่นมาบำรุงประเทศได้อย่างพอเพียง จึงใช้วิธีการเป็นสถานที่ฟอกเงินจากแหล่งต่างๆ เช่น เงินจากการพนัน เงินรายได้จากบริษัทจดทะเบียนที่หนีภาษี เป็นต้น ประเทศต่างๆ เหล่านี้ได้แก่ โมนาโก ไลบีเรีย เป็นต้น

2.4.4 ประเทศแถบศูนย์กลางการเงิน

ประเทศต่างๆ บริเวณศูนย์กลางการเงิน เช่น ในแปซิฟิกตอนใต้มีหมู่เกาะสำหรับบริการเงินที่ต้องฟอกจากเอเชียและออสเตรเลีย ทางยุโรปมีเกาะเล็กๆ หลายแห่งที่อยู่นอกเกาะฝรั่งเศส หรืออังกฤษที่เรียกว่าเกาะไอร์แลนด์ค้ออฟมันด์ เกาะในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนบางเกาะ หรือประเทศที่มีฐานะเป็นอิสระบางประเทศที่เดิมเป็นอาณานิคม เช่น ยิบเบลาตา มอลตา และประเทศตามหมู่เกาะใหญ่น้อยต่างๆ

2.4.5 บ่อนการพนันที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย

แหล่งการพนันส่วนใหญ่เกิดขึ้นมาตามแหล่งที่ไม่สามารถพัฒนาสถานที่นั้น ให้มีความเจริญทางเศรษฐกิจจากทางอื่น หรือเป็นสถานที่เคยมีเศรษฐกิจซบเซาเนื่องจากผู้คนมีความนิยมเปลี่ยนไป ซึ่งแหล่งการพนันจะเป็นที่ล้างเงินให้ทั้งถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย

2.4.6 ตลาดหุ้น

เป็นแหล่งที่เงินเปลี่ยนมือได้มากและผู้ลงทุนไม่ค่อยสนใจเกี่ยวกับผู้ซื้อหรือผู้ขาย เพราะหุ้นเป็นตราสารการเงินที่เปลี่ยนมือได้ง่าย โดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วช่วงที่หุ้นมีการค้าขายมากสามารถทำการฟอกเงินโดยการซื้อขายหุ้นได้เป็นจำนวนมหาศาล หรือตลาดหุ้นที่มีลักษณะการซื้อขายที่เก็งกำไรก็จะมีช่องทางให้เกิดการฟอกเงินได้เช่นกัน

2.4.7 การค้าขายที่ดิน

ที่ดินเป็นสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ ถึงจะช้าแต่มีปริมาณมากและเป็นที่ยอมรับของสถาบันการเงินในประเทศที่ยังไม่ค่อยพัฒนา เพราะที่ดินเป็นสินทรัพย์ที่จับต้องได้ และไม่สามารถขโมยได้จึงมีการซื้อขายเปลี่ยนมือเป็นจำนวน

มาก และราคาซื้อขายจะขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ซื้อและผู้ขายเป็นสำคัญดังนั้นวิธีที่ให้ประโยชน์ซึ่งกันและกันโดยการซื้อขายที่ดินในราคามิตรภาพ หรือการให้ค่านายหน้าซื้อขายที่ดินก็เป็นกระบวนการฟอกเงินอันหนึ่งเช่นกัน

2.4.8 สินทรัพย์มีค่าทุกชนิด

แหล่งฟอกเงินแหล่งนี้ได้แก่สังหาริมทรัพย์มีค่า เช่น อัญมณีต่างๆ ซึ่งจะมีการซื้อขายให้แก่กันในราคามิตรภาพ หรือการให้ด้วยสินน้ำใจอันเป็นสาเหตุแห่งการคอร์ปชั่นและเป็นที่มาของการฟอกเงินต่อไป

2.4.9 การเปลี่ยนเป็นเงินสกุลอื่นๆ

ปัจจุบันมีประเทศที่เปิดเสรีด้านการเงินมากขึ้น ทำให้การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นไปอย่างลำบาก ส่งผลให้การแลกเปลี่ยนเพื่อส่งไปยังต่างประเทศทำได้ง่ายขึ้นและมีจำนวนมากว่าแต่ก่อนประกอบกับการบริการสมัยใหม่ เช่น การใช้บัตรเครดิตเป็นเงินสดในอีกประเทศหนึ่งนับเป็นกลไกอีกวิธีหนึ่งของการฟอกเงิน

2.4.10 การฟอกเงิน โดยให้ผู้อื่นถือสินทรัพย์และรับเงินแทน

เป็นการมอบสินทรัพย์ให้ผู้ไว้ใจซึ่งมิใช่ญาติพี่น้องดูแล โดยมีได้ทำนิติกรรมใดๆ ด้วยความไว้เนื้อเชื่อใจเมื่อเจ้าของทรัพย์เสียชีวิตลงอย่างระทมทันทันและมีได้กระทำการใดๆ ไว้ล่วงหน้า เงินจำนวนนั้นจะถูกนำมาฟอกให้กลายเป็นเงินที่ถูกต้องเป็นของตนต่อไป

2.4.11 ในปัจจุบันได้พบแหล่งฟอกเงินแห่งใหม่คือ ในแหล่งสถาบันการเงินและธุรกิจในหมู่เกาะ VERGIN ILAND

2.5 มาตรการปราบปรามการฟอกเงิน⁴

การค้ายาเสพติดเป็นอาชญากรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงประชาคมโลกในด้านสุขภาพ ความมั่นคงปลอดภัยเศรษฐกิจและการเมือง เพราะเป็นอาชญากรรมที่ทำประโยชน์สูงสุดให้แก่อาชญากร สหประชาชาติประเมินว่า ผลกำไรจากการค้ายาเสพติดทั้งหมดประมาณปีละ 300,000 ล้านดอลลาร์ ลักษณะการประกอบ

⁴จรัมดี หะวานนท์, "มาตรการป้องกันการฟอกเงิน", คู่มือ, กรกฎาคม-สิงหาคม 2537, เล่ม 4 ปีที่ 41, หน้า 51-55

อาชญากรรมประเภทนี้มีโครงข่ายซับซ้อนเป็นองค์การอาชญากรรมที่เชื่อมโยงกันหลายประเทศ ขาดซึ่งแก่การป้องกันและปราบปราม ถึงขนาดเป็นไปไม่ได้เลยที่ประเทศใดประเทศหนึ่งจะดำเนินสำเร็จเพียงลำพัง ประชาคมโลกโดย สหประชาชาติยกปัญหานี้ขึ้นพิจารณาอย่างจริงจังจนเป็นที่เข้าใจร่วมกันว่าทุกประเทศจะต้องมีบทบาทช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการ ป้องกันปราบปรามอย่างมีระบบระเบียบเป็น โครงข่ายเชื่อมโยงกันทั่วโลก และได้กำหนดมาตรการต่างๆ ขึ้นเพื่อต่อต้านการค้ายาเสพติด มาตรการเหล่านี้มุ่งเป้าหมายไปที่การทำลายโครงข่ายขององค์การอาชญากรรมประการหนึ่ง และการทำลายอิทธิพลทางเศรษฐกิจขององค์การอาชญากรรมอีกประการหนึ่ง

มาตรการป้องกันการฟอกเงินเป็นมาตรการที่ประชาคมโลกกำหนดขึ้นเพื่อทำลายอิทธิพลทางเศรษฐกิจขององค์การอาชญากรรมเป็นหลักและผลของการติดตามเส้นทางการ โอนย้ายเงินยังช่วยให้สามารถพิสูจน์ทราบโครงข่ายขององค์การอาชญากรรมได้ด้วย มาตรการนี้ถูกกำหนดขึ้นจากความคิดพื้นฐานที่ว่าเงินจำนวนมหาศาลจะไม่มีประโยชน์ใดๆ แก่ผู้เป็นเจ้าของเลย ถ้าไม่ได้นำมาจับจ่ายใช้สอย อาชญากรจะต้องนำเงินรายได้จากการค้ายาเสพติดซึ่งถือว่าเป็นเงินสกปรกมาจับจ่ายปรนเปรอความสุขหรือลงทุนในกิจการอื่นต่อไป จากความคิดพื้นฐานนี้ได้พัฒนามาสู่เทคนิคของการปราบปรามคือ จับจุดการโอนเงินสกปรกมาเป็นจุดเริ่มต้นสืบสวนสอบสวนค้นหาเส้นทางการโอนย้ายเงินเรื่องไปจนถึงต้นตอของเงินเหล่านั้น ผลที่ได้รับคือทำให้อาชญากรไม่สามารถใช้เงินสกปรกได้ และค้นพบส่วนประกอบต่างๆ ของโครงข่ายอาชญากรรม

กฎหมายที่จะทำให้มาตรการป้องกันการฟอกเงินสัมฤทธิ์ผลมิใช่เพียงห้ามบุคคลที่เข้ามาช่วยเหลือโอนย้ายเงินสกปรกให้แก่อาชญากร โดยกำหนดว่าเป็นความผิดอาญา แต่ประการสำคัญที่จะทำให้กฎหมายสัมฤทธิ์ผลจริงจึงต้องกำหนดมาตรการติดตามเส้นทางการ โอนย้ายเงินสกปรกให้ได้ ความยากของการบัญญัติกฎหมายอยู่ที่การกำหนดมาตรการติดตามเส้นทางการ โอนย้ายเงินนั่นเอง เพราะจะทำให้ผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสถาบันการเงินต่างๆ มีภาระหน้าที่บางประการที่จะต้องทำและเก็บรักษาหลักฐานการโอนย้ายเงิน บทความนี้จะกล่าวเฉพาะมาตรการติดตามการ โอนย้ายเงินเท่านั้น เพื่อร่วมกันศึกษาว่าประเทศไทยจะสามารถนำมาตรการเหล่านี้มาบังคับใช้ได้มากน้อยเพียงไร

มาตรการป้องกัน

2.5.1 การจำกัดจำนวนเงินที่รับชำระด้วยเงินสดที่จะต้องรายงานต่อสำนักงานบริหารข้อมูล

การชำระราคาสินค้าด้วยเงินสดทำให้ยากแก่การติดตามเส้นทางการโอนย้ายเงินสกปรก เพราะไม่มีหลักฐานใดให้ตรวจสอบที่มา ผู้ค้ายาเสพติดจึงใช้เงินสดปรกซื้อของมีค่าและสินค้าราคาแพงเก็บไว้ เช่น เพชร พลอย ทองคำ ภาพเขียน รถยนต์ เรือ เครื่องบิน บ้าน และอาคาร เป็นต้น ซึ่งภายหลังอาจเปลี่ยนของมีค่าหรือสินค้าราคาแพงเหล่านี้ กลับมาเป็นเงินสดได้อีก มาตรการจำกัดจำนวนเงินที่รับชำระด้วยเงินสดจึงกำหนดว่าการรับชำระราคาเป็นเงินจำนวนมากต้องรับชำระด้วยตราสารอย่างอื่น เช่น ตั๋วเงิน ซึ่งจะปรากฏหลักฐานการโอนเงินจากธนาคารหรือสถาบันการเงินอย่างอื่น ทำให้สามารถติดตามตรวจสอบได้ โดยรัฐจะกำหนดจำนวนเงินอย่างชัดเจนว่าเพียงใดห้ามรับชำระด้วยเงินสด หน้าที่ตกเป็นของผู้ขายทุกๆ ไปที่จะต้องไม่ยอมรับการชำระราคาด้วยเงินสดจำนวนเกินกว่าที่กำหนด หากปรากฏว่าเงินสดจำนวนนั้นเป็นเงินสกปรกของผู้ค้ายาเสพติด ผู้ขายอาจตกเป็นผู้ต้องสงสัยว่ากระทำการฟอกเงินให้แก่ผู้ค้ายาเสพติด

2.5.2 การรายงานการโอนเงิน หรือหลักทรัพย์ระหว่างประเทศที่มีมูลค่าเกินกว่ากำหนด

การค้ายาเสพติดเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ จำเป็นต้องมีการซื้อขายโอนเงินกันจากประเทศผู้บริโภคมายังประเทศผู้ผลิต และผู้ค้ายาเสพติดไม่ว่าจะในประเทศผู้บริโภค ประเทศผู้ผลิต หรือประเทศทางผ่าน มักนำเงินสกปรกไปลงทุนในประเทศอื่นที่ไม่มีใครรู้จักตนเอง กลายเป็นนักลงทุนคนสำคัญ การโอนเงินหรือหลักทรัพย์เข้ามาหรือออกจากประเทศต้องกระทำผ่านธนาคารหรือสถาบันการเงิน หน้าที่จึงตกอยู่แก่ธนาคารและสถาบันการเงินที่จะต้องรายงานการโอนเงินหรือหลักทรัพย์ระหว่างประเทศที่มีมูลค่ามากให้ทางราชการทราบเพื่อเป็นหลักฐานสำหรับติดตามตรวจสอบต่อไป ทั้งนี้รัฐจะเป็นผู้กำหนดจำนวนเงินและมูลค่าหลักทรัพย์ที่ต้องรายงาน

2.5.3 การวางระเบียบการแลกเปลี่ยนเงินตรา

การแลกเปลี่ยนเงินตราจากเงินสกุลหนึ่งไปสู่เงินอีกสกุลหนึ่งตามร้านแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นการแลกเปลี่ยนเงินสดต่อเงินสด ทำให้ไม่มีหลักฐานให้ติดตามตรวจสอบ เป็นช่องทางให้ผู้ค้ายาเสพติดนำเงินสกปรกมาฟอกเปลี่ยนเป็นเงินตราสกุลอื่นแล้วนำไปใช้สอย โดยทั่วไปประเทศต่างๆ มีระเบียบควบคุมร้านแลกเปลี่ยนเงินตราอยู่แล้ว แต่ควรจะต้องวางระเบียบเพิ่มเติมเพื่อป้องกัน และทำให้เกิดหลักฐานที่จะติดตามตรวจสอบต่อไปได้แก่

ร้านแลกเปลี่ยนเงินตราต้องแจ้งต่อหน่วยราชการรับผิดชอบก่อนเปิดดำเนินการ

ร้านแลกเปลี่ยนเงินตราต้องให้ลูกค้าแสดงตนก่อนรับแลกเปลี่ยน โดยเรียกตรวจบัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทางหรือใบอนุญาตขับรถยนต์ หากลูกค้าคนนั้นต้องการแลกเปลี่ยนเงินตราจำนวนมากเกินกว่าที่รัฐกำหนด

ร้านแลกเปลี่ยนเงินตราต้องบันทึกการแลกเปลี่ยนเงินตราจำนวนมากเกินกว่าที่รัฐกำหนดทุกครั้ง โดยมีรายละเอียด ชื่อ ที่อยู่ของลูกค้าและเก็บรักษาบันทึกไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี

หากเป็นไปได้รัฐสมควรวางระเบียบห้ามร้านแลกเปลี่ยนเงินตรารับแลกเปลี่ยนเงินตราจำนวนมากในคราวเดียว ซึ่งรัฐจะได้กำหนดจำนวนตามความเหมาะสม

2.5.4 การกำหนดหน้าที่ของบ่อนการพนัน

บ่อนการพนันเป็นแหล่งฟอกเงิน ที่ค่อนข้างสะดวกง่ายดาย ผู้ค้ายาเสพติดสามารถนำเงินสกปรกเข้ามาเล่นพนันแล้วรับเงินที่ตนชนะพนันออกไปดูเงินคนละก้อน ดังนั้น รัฐที่อนุญาตให้เปิดบ่อนการพนัน ได้ถูกต้องตามกฎหมายจะต้องกำหนดหน้าที่ให้บ่อนการพนันปฏิบัติ

บ่อนการพนันต้องให้ลูกค้าแสดงตนก่อนขายเบี่ยพนัน หากลูกค้าคนนั้นต้องการซื้อเบี่ยพนันเป็นเงินจำนวนมากเกินกว่าที่รัฐกำหนด

บ่อนการพนันต้องบันทึกการขายเบียร์นั้นเป็นเงินจำนวนมากเกินกว่าที่รัฐกำหนดทุกครั้ง โดยมีรายละเอียด ชื่อ ที่อยู่ของลูกค้า และเก็บรักษาบันทึกไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี

2.5.5 ความระมัดระวังของสถาบันการเงิน

สถาบันการเงิน หมายถึง ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ บริษัทประกันภัย สถานรับฝากเงินและทรัพย์สิน ที่ทำการไปรษณีย์ และบริษัทจัดการกองทุน เป็นต้น สถาบันการเงินเป็นแหล่งฟอกเงินที่มีอันตรายมากที่สุด เพราะสามารถกระทำได้ง่ายต่อเนื่องเป็นระบบและตรวจสอบได้ยาก จึงจำเป็นต้องป้องกันมิให้ถูกใช้เป็นแหล่งฟอกเงิน เมื่อมีการติดต่อกับสถาบันการเงินเป็นจำนวนตั้งแต่ 10,000 ดอลลาร์ขึ้นไป สถาบันการเงินมีหน้าที่ ดังนี้

2.5.5.1 จัดให้ลูกค้าแสดงตน

ก่อนรับดำเนินการใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการรับฝากเงิน รับฝากทรัพย์สิน ให้กู้ยืม หรือนิติกรรมอื่น สถาบันการเงินต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตนโดยระบุชื่อและที่อยู่ ถ้าเป็นบุคคลธรรมดาต้องแสดงต้นฉบับบัตรประจำตัว ภาพถ่ายและพิสูจน์ที่อยู่ในช่วงก่อนหน้า 3 เดือน ถ้าเป็นนิติบุคคลต้องแสดงหลักฐานเอกสารซึ่งทางราชการออกให้ไม่เกินกว่า 3 เดือนซึ่งระบุชื่อ ที่อยู่ และหนังสือมอบอำนาจ ในกรณีที่เป็นการติดต่อหลายครั้งแต่น่าจะเกี่ยวเนื่องกัน และรวมกันแล้วจำนวนเงินตั้งแต่ 10,000 ดอลลาร์ขึ้นไป สถาบันการเงินก็จะต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตนในวิธีเดียวกัน

2.5.5.2 ตรวจสอบกิจการของลูกค้า

สถาบันการเงินต้องตรวจสอบกิจการของลูกค้าที่ต้องสงสัยว่าจะเกี่ยวข้องกับฟอกเงิน ได้แก่กิจการที่มีมูลค่าตั้งแต่ 200,000 ดอลลาร์ขึ้นไป มีวัตถุประสงค์น่าสงสัย ลักษณะการดำเนินกิจการซับซ้อน ไม่มีกิจกรรมทางธุรกิจชัดเจน ไม่ปรากฏลูกค้าหรือธุรกิจที่น่าจะมีกำไรได้มาก เป็นต้น สถาบันการเงินจะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษหากลูกค้าแลกเปลี่ยนเงินตราจำนวนมากบ่อยๆ เปิดบัญชีไว้หลายสาขา โอนยักย้ายเงินเสมอๆ โอนเงินต่างประเทศเสมอๆ นำฝากเงินจำนวนมากโดยอ้างว่าได้

มาจากธนาคารนั้น ชื่อหลักทรัพย์จำนวนมาก โดยไม่ปรากฏวัตถุประสงค์ติดต่อเชื่อมโยงกับกิจการในต่างประเทศ กู้ยืมเงินจากต่างประเทศโดยไม่ปรากฏแหล่งที่มา เป็นต้น

สถาบันการเงินต้องค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มาของเงินและจุดหมายปลายทางของเงินเหล่านั้น และมีหน้าที่รายงานให้หน่วยราชการรับผิดชอบโดยตรงเพื่อทราบ

2.5.5.3 เก็บรักษาบันทึก

สถาบันการเงินต้องเก็บรักษาบันทึกเกี่ยวกับการแสดงตนของลูกค้าและกิจการที่ถูกตรวจสอบไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี

2.5.5.4 สื่อสารข้อมูล

สถาบันการเงินต้องสื่อสารข้อมูลกับหน่วยราชการรับผิดชอบการป้องกันปราบปรามการค้ายาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทและสารควบคุม

2.5.5.5 กระตุ้นเตือนพนักงาน

สถาบันการเงินต้องจัดโครงการต่อต้านการฟอกเงินโดยแต่งตั้งพนักงานชำนาญเฉพาะประจำแต่ละสาขา ฝึกอบรมพนักงาน ตั้งศูนย์ข้อมูลและจัดระบบการตรวจบัญชีที่มีประสิทธิภาพ

2.6 กฎหมายเกี่ยวข้องกับการฟอกเงินของต่างประเทศ⁵

มีหลายประเทศที่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการฟอกเงินออกบังคับใช้แล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา, แคนาดา, และออสเตรเลีย เป็นต้น และในแต่ละประเทศก็อาจจะมียกเว้นกฎหมายดังกล่าวอยู่หลายฉบับ ซึ่งในแต่ละฉบับ (กม. เกี่ยวกับศุลกากร, กม.เกี่ยวกับยาเสพติด เป็นต้น) ก็จะมีสาระสำคัญบางประการคล้ายคลึงกัน ดังนี้

- บุคคลหรือนิติบุคคลหรือตัวแทน ที่นำเอกสารการเงินเข้าหรือออกนอกประเทศเกินกว่า 10,000 เหรียญจะต้องรายงานให้รัฐบาลทราบ

⁵ ศูนย์บริการข้อมูลทางกฎหมาย, การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, เอกสารเผยแพร่ลำดับที่ 1, สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สิงหาคม 2537, หน้า 27-28

- สถาบันการเงินภายในประเทศ ต้องรายงานให้รัฐบาลทราบถึงการรับ
จ่ายเงินกว่า 10,000 เหรียญ
 - จำนวนเงินที่กำหนดนี้ อาจมากหรือน้อยกว่านี้ก็ได้
 - ประชาชน และผู้อาศัยในประเทศ ตลอดจนบุคคลที่ประกอบธุรกิจในประเทศต้องรายงานกระแสการเงิน หรือความสัมพันธ์ที่มีต่อสถาบันการเงินต่างประเทศ
 - ส่งของปลอมที่ผิดกฎหมายทางไปรษณีย์ (รวมทั้งส่งข้อความทางโทรเลขหรือสื่ออื่นๆ ด้วย)
 - ยึดทรัพย์สินที่ได้มาโดยการกระทำความผิดหรือแสดงแหล่งที่มาไม่ได้
 - เมื่อมีกรณีเป็นที่สงสัย อาจสั่งห้ามนิติบุคคลนั้น หยุดประกอบธุรกิจชั่วคราวได้
 - ห้ามชักย้าย ซ่อนเร้น หรือทำลายทรัพย์สินที่ถูกยึด หรืออายัด รวมทั้งทรัพย์สินของนิติบุคคลที่ถูกสั่งให้หยุดประกอบกิจการด้วย
 - มีการกำหนดโทษให้สูง รวมทั้งโทษฐานพยายาม และโทษฐานสมคบด้วย เป็นต้น

2.6.1 มาตรการกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินของต่างประเทศ

2.6.1.1 ประเทศออสเตรเลีย

2.6.1.1.1 CUSTOMS ACT 1901

ม.229 A รายได้ที่มาจากการซื้อขายยาเสพติด ให้ยึดได้ (รายได้ให้หมายความรวมถึงเงินสด เช็คและทรัพย์สินที่ได้มาจากการซื้อขาย ยาเสพติด เป็นต้น)

ม.243 ให้อำนาจศาลสั่งปรับได้สูงเท่ากับผลประโยชน์ที่ได้รับจากการซื้อขายยาเสพติด

2.6.1.1.2 PROCEEDS OF CRIME ACT 1987

ก. ให้อำนาจศาลสั่งยึดทรัพย์สินที่ใช้ หรือเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

ข. เมื่อมีเหตุอันสมควรสงสัย หรือเชื่อว่ามีข้อมูลของบุคคลใด อยู่ที่สถาบันการเงินว่าบุคคลนั้น

- กำลังหรือกำลังจะกระทำ หรือเกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิดที่เป็นข้อหารุนแรง (SERIOUS OFFENSE)
- ได้รับหรือกำลังจะได้รับผลประโยชน์ไม่ว่าโดยตรง หรือโดยอ้อมจากการกระทำความผิด

ตำรวจจะขออำนาจศาลให้สถาบันการเงินส่งข้อมูลเหล่านั้นมาให้ ได้

SERIOUS OFFENSE คือ ขาเสพผิด น้อโกงเป็นขบวนการ (ORGANIZED FRAUD) การฟอกเงินและการเลียงภายี

ค. กฎหมายได้กำหนดให้สถาบันการเงินต้องเก็บหลักฐานทาง การเงิน (FINANCIAL TRANSACTION DOCUMENT) ไว้อย่างน้อย 7 ปี

ง. ตำรวจเชื่อว่า ผู้ใดมีทรัพย์สินที่ไม่บริสุทธิ์ (TAINTED PROPERTY) ขอหมายค้นจากศาลได้

- ในกรณีเร่งด่วน อาจขอหมายโดยทางโทรศัพท์ได้ เช่น เพื่อป้องกันการปกปิดซ่อนเร้นสูญหาย หรือทำลายทรัพย์สิน เป็นต้น

จ. โทษของผู้กระทำการฟอกเงิน

- ปรับไม่เกิน 200,000 เหรียญหรือจำคุกไม่เกิน 20 ปีหรือทั้งปรับทั้งจำ

- ถ้าเป็นนิติบุคคล ปรับไม่เกิน 600,000 เหรียญ

ฉ. ในกม. นี้มีข้อหาสมคบ พยายามช่วยเหลือ ยุง จัดหา ยักย้ายถ่ายเททรัพย์สิน ช่วยผู้กระทำความผิดให้พ้นจากการถูกลงโทษด้วย

2.6.1.1.3 CASH TRANSACTIONS REPORTS ACT 1988

- นำเงินสดเข้า-ออกออสเตอร์เกิน 5,000 เหรียญ ต้องแจ้ง เจ้าพนักงานศุลกากร

- โอนเงินเกิน 5,000 เหรียญ ต้องแจ้งผู้อำนวยการ CTRA หรือเจ้าพนักงานศุลกากร

- โทษปรับไม่เกิน 5,000 เหรียญ หรือจำคุกไม่เกิน 2 ปีหรือ ทั้งปรับทั้งจำ ถ้าเป็นนิติบุคคล ปรับไม่เกิน 25,000.- เหรียญ

(CTRA: CASH TRANSACTION REPORTS AGENCY)

2.6.1.1.4 TELECOMMUNICATIONS (INTERCEPTION)

AMEND-MENT ACT 1987

- เพื่อเป็นการป้องกันและก่อกับดูแลตรวจตรา เจ้าหน้าที่ขอ หมายศาลเพื่อดักฟังโทรศัพท์ได้ โดยเฉพาะคดีที่สำคัญๆ เช่น ฆาตกรรม ลักพาตัว ยาเสพติด, SERIOUS FRAUD หรือ SERIOUS REVENUE

2.6.1.2 ประเทศแคนาดา

ก. บุคคลใดมีไว้ในครอบครองซึ่งทรัพย์สิน สิ่งของ หรือจำนวนเงิน ซึ่งรู้หรือควรรู้ทั้งหมดหรือบางส่วนของทรัพย์สิน สิ่งของ หรือจำนวนเงินดังกล่าวได้มาโดย ทางตรงหรือทางอ้อมจาก

- การกระทำความผิดซึ่งสามารถถูกลงโทษโดยการฟ้องร้องใน ประเทศแคนาดา ถือว่าเป็นการกระทำความผิดอันอาจถูกลงโทษโดยการฟ้องร้องได้

โทษ จำคุกไม่เกิน 10 ปี (ความผิดเกิดจากทรัพย์สินมูลค่าเกิน 1,000 เหรียญ)

จำคุกไม่เกิน 2 ปี (ความผิดเกิดจากทรัพย์สินมูลค่าต่ำกว่า 1,000 เหรียญ)

ข. บุคคลใดกระทำความผิดโดยได้โอนการครอบครอง ส่งหรือมอบ ให้บุคคลใด หรือสถานที่ใด หรือชน เปลี่ยนแปลง โยกย้าย จำหน่ายหรือติดต่อ กระทำด้วยวิธีอื่นใด แก่ทรัพย์สิน สิ่งของ หรือจำนวนเงิน โดยมีเจตนาจะปกปิดหรือ เปลี่ยนแปลงทรัพย์สินหรือจำนวนเงินนั้น โดยรู้หรือควรรู้ทั้งหมด หรือบางส่วนของ ทรัพย์สินหรือจำนวนเงินเหล่านั้น ได้รับหรือได้มาไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม จากผล ของการกระทำอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ หรือความผิดอันเนื่องมาจากยาเสพติดใน ประเทศแคนาดา

โทษ จำคุกไม่เกิน 10 ปี

ค. เมื่อมีเหตุผลเพียงพอที่น่าเชื่อได้ว่าบุคคลใดมีทรัพย์สินที่ผิดกฎหมาย อยู่ในครอบครองไม่ว่าจะอยู่ในที่ใด อัยการขอหมายค้นจากศาล เพื่อยึดทรัพย์สิน เหล่านั้นได้

- ผู้ดำเนินการตามหมายต้องดูแลทรัพย์สินให้ดี
- ต้องทำรายงานระบุรายละเอียดทรัพย์สิน ราคา เก็บที่ใด... ภายใน 7 วัน และให้เก็บไว้ที่เสมียนศาล
- ให้สำเนาให้ผู้ถูกยึด และ/หรือ บุคคลอื่นที่ศาลเห็นว่าเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินนั้น

2.8.1.3 ประเทศสหรัฐอเมริกา⁶

2.6.1.3.1 FEDERAL CRIMES AND CRIMINAL PROCEDURE

1. กระทำหรือพยายามกระทำการ
 - สนับสนุน ช่วยเหลือในการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเงิน
 - ปกปิด ซ่อนเร้น ในการกระทำความผิด
 - หลีกเลี่ยงไม่รายงานการโอนเงิน

โทษ ปรับไม่เกิน 500,000 เหรียญ หรือสองเท่าของมูลค่าของทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง แต่จำนวนไหนจะมากกว่า หรือจำคุกไม่เกิน 20 ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

2. กระทำ หรือพยายามนำเข้า หรือนำออก MONETARY INSTRUMENT

โทษ ปรับไม่เกิน 500,000 เหรียญ หรือสองเท่าของมูลค่านั้น สุดแต่จำนวนไหนจะมากกว่า หรือจำคุกไม่เกิน 20 ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

3. ทั้ง 1 และ 2 ต้องรับผิดทางแพ่งไม่เกินมูลค่าของทรัพย์สินนั้นๆ หรือไม่เกิน 10,000 เหรียญ

- MONETARY INSTRUMENT ได้แก่ เหรียญ หรือเงินตราของสหรัฐอเมริกา หรือ ของประเทศอื่น เช็คเดินทาง เช็คส่วนตัว เช็คธนาคาร

⁶เอกสารชุดที่ 5, มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ, กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ หน้า 6-9

ตัวเงิน...เป็นต้น

2.6.1.3.2 BANK SECRECY ACT 1970

ให้อำนาจตรวจสอบแหล่งที่มาของเงินที่ต้องสงสัยในธนาคาร หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษทั้งจำและปรับ โดยกฎหมายระบุให้สถาบันการเงินต้องยื่นรายงานทางการเงินที่ผ่านสถาบันการเงินที่มีจำนวนตั้งแต่ 10,000 เหรียญสหรัฐขึ้นไป

2.6.1.3.2 MONEY LAUNDERING CONTROL ACT 1986

เป็นกฎหมายควบคุมการฟอกเงินที่ใช้บังคับในปัจจุบัน บุคคลแต่ละคนอยู่ภายใต้เขตอำนาจรัฐของสหรัฐฯ มีผลประโยชน์ทางการเงิน มีอำนาจ หรือมีบัญชีทางการเงินในต่างประเทศ ต้องรายงานความสัมพันธ์ไปที่ the Secretary of the Treasury ในแต่ละปี ถึงความสัมพันธ์ที่ยังคงมีอยู่ BSA จึงมีการกำหนดโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญา สำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตาม

การละเมิดในการรายงานหรือเก็บรักษาความลับ ตาม BSA ถือเป็นสิ่งที่มีความผิดทางอาญาร้ายแรง

การซื้อขายยาเสพติดเป็นพื้นฐานการโยกย้ายเงินเป็นจำนวนมาก ที่จะต้องมีการซื้อขายและจ่ายเงินกัน ซึ่งเป็นปัญหาในการค้ายาเสพติด ผู้ค้ายาต้องการที่จะทำให้รายได้ของเขาเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย ซึ่งเขาสามารถที่จะใช้มันโดยปราศจากข้อสงสัยถึงแหล่งที่มา หรือสามารถที่จะตอบคำถามด้วยการอธิบายอย่างมีเหตุผลได้ มีหนทางมากมายที่จะปกปิดกระบวนการค้ายาเสพติด เช่น การเก็บไว้ในกล่องที่รับฝากอย่างปลอดภัย หรือตู้นิรภัย หรือ การปิดบังถึงเบื้องหลัง อย่างไรก็ตามวิธีเหล่านี้ไม่เพียงพอสำหรับผู้ค้ายาในระดับสูงเป็นจำนวน 100,000 หรือ 1,000,000 เหรียญ ความหลากหลายในวิธีการที่นำมาใช้เพื่อปกปิดความร้ายแรง การฟอกเงินจึงเป็นกระบวนการที่จะทำให้ถูกกม.หรือปกปิดแหล่งหรือเจ้าของเงิน

เทคนิคการฟอกเงินซึ่งนำมาใช้เป็นที่จำกัดถึงความคิดที่กว้างขวาง ซึ่งมีทางมากมายที่จะทำให้เป็นสิ่งที่ถูกกม. มีวิธีการที่เป็นทางเลือกขึ้นอยู่กับการนำมาใช้ของผู้ค้ายาเสพติด

วิธีปฏิบัติของการฟอกเงินในสหรัฐอเมริกา หมายถึงวิธีการทางธนาคาร ผู้ค้าขายจะนำเงินสดไปที่ธนาคารและติดต่อการโยกย้ายเงินเป็นจำนวนมาก ผู้ค้าขายเสพติด อาจจะแลกเปลี่ยนธนบัตรใบย่อยๆ สำหรับจำนวนเงินก้อนใหญ่ก้อนหนึ่ง เงินสดอาจ ถูกแลกเปลี่ยนเป็น Letter of Credit หรือ เช็ค วิธีการทางธนาคารของการฟอกเงิน กลายมาเป็นสิ่งที่ซับซ้อนที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในสหรัฐในปี 1980 เมื่อกองการคลัง (Treasury Department) ได้อ้างถึงความต้องการให้มีการรายงานภายใต้ BSA ใน ไม่ช้าธนาคารที่ต้องรายงานการโอนถ่ายเงินจำนวน 10,000 เหรียญ หรือมากกว่านั้น ผู้ค้าขายเสพติดก็เริ่มที่จะพัฒนาวิธีการที่จะรายงานนี้ความพยายามของเขารวมถึงลูกจ้าง ธนาคารที่มีการคอร์ปชั่นด้วย ในปี 1970 และต้นปี 1983 ธนาคารในไมอามีเงินกู้ สำหรับอุตสาหกรรมโคเคนในสหรัฐเริ่มต้นที่จะต้องมีการส่งสินค้าเกือบจะทุกวัน การ ไม่ต้องรายงานในการฝากเงินหลายบัญชีซึ่งผ่านการเขียนเช็คจ่ายตามความจริงหรือใช้ชื่อ ที่ตั้งขึ้น เงินเหล่านี้นำมาใช้โดยการฝากบัญชีภายในประเทศที่เหมือนกันหรือแตกต่าง ธนาคารกัน หรือมีการโอนเงินทางโทรคมนาคมกับบัญชีธนาคารต่างประเทศ ซึ่งใน ประเทศนั้นบัญชีต้องถูกปกปิดเป็นความลับอย่างเข้มงวด ไม่มีวิธีการที่จะรายงานการ โยกย้ายเงินซึ่งการรายงานภายใต้ BSA นั้นไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในการโอนเงิน ระหว่างธนาคารต่างประเทศ

การฝากเงินในบัญชีเป็นปัญหาที่เผชิญโดยผู้ค้าขายเสพติด วิธีการเฉพาะ ของการฝากเงินหมายถึง การเคลื่อนย้าย ซึ่งปรากฏหลายปีแล้ว

ผู้ค้าขายเสพติดจะมีการเคลื่อนย้ายเงิน โดยแต่ละขั้นตอนมีความหลากหลาย อาจจะมีการซื้อเป็นแคชเชียร์เช็คโดยกำหนดให้น้อยกว่า 10,000 เหรียญ เพื่อ หลีกเลี่ยงที่จะต้องถูกรายงาน เทคนิคการเคลื่อนย้ายได้นำมาใช้ในการซื้อขายเงิน การ ซื้อขายสูงสุดจำนวน 500 เหรียญถึง 700 เหรียญซึ่งเป็นปัญหา การเคลื่อนย้ายมันจะ ถูกควบคุมในเงินจำนวนมากๆ เงินเหล่านี้และแคชเชียร์เช็คจะถูกฝากไว้ในบัญชีภายใน ประเทศหรือโอนไปโคลัมเบีย ปานามา ตราสารทางการเงินได้ถูกฝากไว้ก่อนที่จะถูก สลักหลังบทบัญญัติของ BSA ต้องการเฉพาะการรายงานการโอนเงิน หรือตราสาร ทางการเงินเป็นจำนวน 10,000 เหรียญหรือมากกว่านั้น

ทางปฏิบัติของการเคลื่อนย้ายที่เกิดขึ้นในอนาคต แม้ว่าแคนาดาไม่มีการรายงานในการโยกย้ายเงินเหมือนในสหรัฐ ผู้ค้ายาเสพติดในแคนาดาใช้วิธีการโอนเงินจำนวนเล็กน้อยในการหลีกเลี่ยงเจตนาแท้จริงและความเคลือบคลุม

ผู้ค้ายาเสพติดใช้ทั้งวิธีการแลกเปลี่ยนเงินและซื้อบ้าน เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้ายเงิน ในประเทศแคนาดาแนวโน้มในปัจจุบันได้เป็นที่สังเกตว่ามุ่งสู่การใช้ระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในการฟอกเงิน การแลกเปลี่ยนเงินตราได้จัดเตรียมขึ้นบ่อยๆ ใน storefront และโดยปกติทั่วไปก็เป็นการโอนเงินสด โดยใช้การแลกเปลี่ยนเงินตราผู้ค้ายาเสพติดสามารถหลีกเลี่ยงการเกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน ธนาคารผู้เคยชินกับการติดต่อกับบริษัทแลกเปลี่ยนเงินตราใหญ่ ไม่มีความสงสัยในเงินจำนวนมากๆ ธุรกิจการแลกเปลี่ยนเงินสามารถอำนวยความสะดวกการโอนเงินไปยังประเทศอื่น (other jurisdiction) ในการจ่ายเงินค่าขนส่งยาเสพติด หรือเคลื่อนย้ายเงินอย่างง่ายดายไปยังผู้ที่ได้รับความไว้วางใจที่ต่างประเทศ โดยการใชบริษัทจำลอง (dummy corporation) ผู้ค้ายาเสพติดจะแจ้งให้นักกฎหมายของเขาในต่างประเทศ (foreign jurisdiction) ว่าเขาจะโอนเงินสดจำนวนมากไปยังบัญชีที่ต่างประเทศของบริษัทผ่านธุรกิจการแลกเปลี่ยนเงินตราตามปกติ และขอให้ธนาคารของเขาในต่างประเทศอำนวยความสะดวกในการโอน เพราะว่าวิธีการติดต่อกับธนาคารกับธุรกิจการแลกเปลี่ยนเงินตราจะยอมรับการแลกเปลี่ยนเงินสด และโอนเงินสู่บัญชีของบริษัทที่ต่างประเทศ

นายหน้าขายบ้านโดยทั่วไปจะยอมรับเงินสดจำนวนมากๆ ถ้าเขาเชื่อว่ากำลังทำตามคำสั่งธนาคารต่างประเทศที่สำคัญ หรือ คำสั่งของลูกค้าที่น่าเชื่อถือของธนาคารนั้น ธนาคารต่างประเทศไม่รู้เลยว่าได้เป็นตัวแทนของผู้ค้ายาเสพติด เป็นสถานที่ออกคำสั่งสำหรับทรัพย์สินจำนวนมาก นายหน้าขายบ้านเคยชินกับการจ่ายเงินผ่านธนาคารตามกำหนดเวลา

แม้ว่าการขนส่งเงินทางกายภาพไม่ใช่การฟอกเงินโดยแท้ มันถูกใช้โดยผู้ค้ายาเสพติดเพื่อสนับสนุนการฟอกเงินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติดของเขา ปัจจุบันการลักลอบนำเข้าเป็นวิธีหนึ่งที่นิยมมากที่สุดในการเคลื่อนย้ายเงินเพราะว่ามันไม่ทิ้งร่องรอยโดยทั่วไปคือการแปรสภาพเงินสดเป็นแคชเชียร์เช็คหรือเช็คส่วนบุคคลเพื่อแยกย่อยจำนวนเงินเครื่องมือทางการเงินคือ การลักลอบนำเข้าไปสู่กระเปาะกำลังทางภาษีและนำไป

สู่ระบบการเงินระหว่างประเทศ เนื่องจากการแปรสภาพเงินสดเป็นแคชเชียร์เช็คและเช็คธนาคารและทำให้มันสามารถจ่ายให้แก่บุคคลอื่นๆ ซึ่งดีกว่าที่จะยึดถือมันเอาไว้ ผู้ค้ายาเสพติดไม่ต้องการที่จะให้มีรายงานการโอนเงิน

ประโยชน์ของเครื่องมือในการเคลื่อนย้ายกำไรจากการค้ายาเสพติดในหลายๆ ตัวอย่างใช้วิธีเดียวกันกับการขนยา การค้าและการบินเป็นยานพาหนะที่นิยมใช้ที่สุด เนื่องจากส่วนใหญ่ของประเทศที่เป็นกระแทางการเงิน ไม่มีมาตรการควบคุมเงินสด ผู้ค้ายาเสพติดต้องการปกปิดแหล่งเงินทุนจากการตรวจสอบบังคับใช้กฎหมายของสหรัฐ มีการค้าและการบินออกจากสหรัฐเป็นร้อยๆ เที่ยวบินแต่ละวัน การตรวจสอบแต่ละคนและการขนส่งสินค้าแต่ละเที่ยวเป็นงานที่หนักมาก ผู้ฝ่าฝืนสังเกตสิ่งนี้ได้ และได้เปรียบจากสถานะการณ์นี้ รามอน มิลาน-โรดริเกซ (Ramon Milan Rodriguez) นักบัญชีนำเงินหลายล้านดอลลาร์บริการขนส่งให้แก่ ผู้ค้ายาเสพติดในเดือนพฤษภาคม 1983 มิลานถูกจับในไมอามีรัฐฟลอริดาขณะที่เขากำลังเตรียมออกเดินทางโดยเครื่องบินส่วนตัวไปปานามา พร้อมกับเงิน 5 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ มิลานเป็นผู้รับผิดชอบในการขนเงินเดินทางไปปานามาที่ซึ่งเงินจะถูกฝากในบัญชีในหลายๆ ธนาคาร

เงินกองทุนสำหรับการกู้ยืมในประเทศเพื่อใช้ในต่างประเทศก็เป็นส่วนหนึ่งของขบวนการฟอกเงิน เพื่อให้วงจรนี้สมบูรณ์มันจำเป็นที่จะต้องส่งเงินที่ฟอกแล้วกลับไปยังที่มันปรากฏอย่างถูกต้องตามกฎหมาย มีหลายวิธีที่จะส่งเงินกลับ วิธีที่นิยมที่สุดคือ วิธี "loan-back"

ผู้ค้ายาเสพติดกับเงินที่ผิดกฎหมายในบัญชีต่างประเทศวางแผนที่จะทำการลงทุนเขาจ่ายเงินค่านด้วยเงินทุนที่ถูกกฎหมาย และหลังจากนั้นเพื่อให้งบสมดุลเขาจะขอกู้สองวงเงิน วงเงินแรกถูกกฎหมายและวงเงินที่สองจากธนาคารในต่างประเทศ ซึ่งมีเงินที่ผิดกฎหมายของเขาอยู่ในวงเงินที่สองนี้ ความจริงแล้วเขายืมเงินจากกองทุนเงินที่ผิดกฎหมายของเขา เขาไม่เพียงแต่ส่งเงินผิดกฎหมายกลับคืนที่เดิมเท่านั้น แต่เขาจ่ายดอกเบี้ยให้ตัวเองและสามารถลดการจ่ายภาษีจากรายได้ของเขาด้วย รายได้จากการลงทุนครั้งแรกก็มีเอกสารที่ปรากฏพอเพียงแก่การถูกกฎหมายและผู้ค้ายาเสพติดก็มีอิสระที่จะใช้มันในหนทางที่เขาต้องการ ในขณะที่เขาชำระคืนเงินกู้ในเงินทุนที่ผิดกฎหมาย เขาสามารถกู้ยืมใหม่อีกครั้งและวงจรถูกจะหมุนกลับมาอีกรอบ

วิธีอื่นๆ ในการส่งเงินกลับคืนรวมทั้งการลงทุนทางตรงและกำไรจากผลสำเร็จของธุรกิจการค้าขายยังต่างประเทศแทนที่จะใช้วิธี loan-back เพื่อไปสู่ธุรกิจที่ถูกกฎหมายผู้ค้าขายเสพติดอาจลงทุนทางตรงโดยใช้บริษัทจำลองเป็นฉาก บังหน้า ยิ่งไปกว่านั้นบางครั้งธุรกิจที่ถูกกฎหมายเห็นชอบที่จะยอมรับหุ้นส่วนทางอาชญากรรมคนใหม่ หุ้นส่วนคนนี้จะก่อการลงทุนใหม่ด้วยเงินทุนที่ผิดกฎหมายผ่านบริษัทของเขาในต่างประเทศ ผู้ค้าขายรู้อยู่แล้วที่จะกลบเกลื่อนปิดบังเงินที่ผิดกฎหมายว่าเป็นกำไรที่ได้มาจากผลสำเร็จของการประกอบธุรกิจในประเทศ หรือจากการค้าขายอสังหาริมทรัพย์ ถ้าธุรกิจที่เสี่ยงภัยนี้ถูกต้องตามกฎหมายและรักษาความสมดุลย์ของเงินทุนของเขาก็จะใช้ตามวิธีการที่เขาต้องการ

วิธีที่เป็นที่นิยมอีกวิธีหนึ่งคือ (double invoicing) ในราคาทวิคูณ บริษัทหนึ่งส่งสินค้าจากบริษัทสาขาในต่างประเทศในราคาที่แพงกว่าปกติ ความแตกต่างระหว่างราคาที่ส่งนี้กับราคาที่แท้จริงถูกชำระโดยบริษัทสาขาในบัญชีเงินทุนพิเศษภายในประเทศ ในทางกลับกันเทคนิคนี้ก็ได้ บริษัทสั่งซื้อสินค้าในราคาปลอมที่ต่ำและความแตกต่างระหว่างสองราคานี้ถูกชำระโดยบัญชีลับของธนาคารต่างประเทศซึ่งดูแลโดยบริษัท

ที่กล่าวแล้วเป็นเพียงตัวอย่างเล็กน้อยของวิธีการซึ่งถูกใช้โดยผู้ค้าขายเสพติดเพื่อฟอกเงินกำไรที่ผิดกฎหมายจำนวนมหาศาลวิธีการเหล่านี้โดยการใช้ประโยชน์โดยผู้ค้าขายเสพติดที่ปราศจากมนุษยธรรมหรือผู้เกี่ยวข้องกับการค้าขาย

ระบบธนาคารในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังคงอยู่ภายนอกอุตสาหกรรมธนาคารพาณิชย์และถูกคาดคะเนว่าเป็นต้นเหตุของการโอนเงินจำนวนมากที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการค้าเฮโรอีนในภูมิภาคนั้นของโลก ระบบนั้นรู้กันว่าเป็นระบบธนาคารชาวจีนและจัดการผ่านร้านทอง บริษัทการค้าและผู้แลกเปลี่ยนเงินตราหลายๆ วิธีได้ถูกกระทำในหลายๆ ประเทศโดยสมาชิกของครอบครัวชาวจีน จากการสอดแทรกทางระบบการสื่อสารที่เกิดขึ้นของร้านทองชั้นนำและบริษัทที่ทำการค้า โดยตำรวจไทยและฮ่องกงได้พบเอกสารการโอนเงินที่ต้องสงสัยจากการค้าขาย ระบบการสอดแทรกเหล่านี้ได้ถูกใช้เพียงหาที่ดึงและแยกแยะการขนส่งยาเสพติดและส่วนน้อยเป็นการหาข้อมูลเกี่ยวกับการโอนเงิน

ระบบธนาคารลึกลับนี้เติบโตขึ้นโดยเป็นการรวมของความยุ่งยากทางการเมือง ความไม่ไว้วางใจธนาคารในอดีตและระบบคอมมิวนิสต์ได้เข้าครอบงำในหลายๆ ประเทศซึ่งชาวจีนได้อาศัยอยู่

ประเพณีของชาวจีนมีในการติดต่อธุรกิจมีการเล่นพรรคเล่นพวกอย่างมาก เป็นที่เชื่อว่ที่ตั้งของธุรกิจของเขาคือครอบครัว ความลึกลับของระบบธนาคารนี้ก่อให้เกิดปัญหาซึ่งทำลายสำหรับการบังคับใช้กฎหมาย ในการสืบสวนสอบสวนการค้าเสรีอื่นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งถูกควบคุมอย่างกว้างขวาง โดยองค์กรของชาวจีน

ระบบสามารถใช้โอนเงินทุนจากประเทศหนึ่งไปสู่อีกประเทศหนึ่งภายในเวลาไม่กี่ชั่วโมงโดยแปรสภาพทอง หรือวัตถุอื่นเป็นเงินสด และแปรสภาพเงินสดไปสู่สิ่งอื่นๆ ที่ถูกค้าเป็นผู้เลือก มันค่อนข้างเป็นความลับมากและปลอดภัยสูงสุดสำหรับลูกค้า ขั้นตอนการเก็บบันทึกของธนาคารที่ลึกลับนี้แทบจะไม่มี มีการใช้รหัสย่อว่า "chits" และเบอร์โทรศัพท์ธรรมดาซึ่งถูกใช้ในการโอนเงินจากประเทศหนึ่งไปสู่อีกประเทศหนึ่ง ตำรวจฮ่องกงนายหนึ่งรายงานว่าได้ยึดกระดาษแผ่นหนึ่งซึ่งมีรูปข้างตัวหนึ่งปรากฏอยู่ซึ่งผู้ถือสามารถรับเงินจำนวน 3 ล้านดอลลาร์ใต้ร้านทองแห่งหนึ่งในฮ่องกง เมื่อมันมีความจำเป็นที่จะต้องโอนเงินจาก ยุโรป แคนาดา หรือสหรัฐ สู่อเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ที่ซึ่งบาร์มีหรืออิทธิพลของครอบครัวชาวจีนอาจมีความสำคัญเพียงเล็กน้อย) ธนาคารพาณิชย์ถึงถูกใช้ในการโอน

ผู้ค้ายาเสพติดในเอเชียใต้ได้โอนกำไรของเขาจากการค้ายาเสพติดภายใต้ระบบที่ลึกลับซึ่งเรียกว่า "Hundi" ซึ่งมีมาก่อนธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบัน ตัวอย่างผู้ค้ายาเสพติดติดต่อตัวแทนของฮุนดิในท้องถิ่นและแบ่งเงินให้ตัวแทนจำนวนหนึ่ง เงินซึ่งเขาต้องการแปรเป็นเงินรูปีและส่งไปยังพรรคพวกในการาจี ประเทศปากีสถาน ตัวแทนของฮุนดิก็จะให้เบอร์โทรศัพท์หรือส่งข้อความทาง เทเล็กซ์ไปยังพรรคพวกของฮุนดิในการาจี ผู้ซึ่งมีเงินรูปีอยู่ ให้เป็นผู้เงินรูปี ค่าธรรมเนียมจะถูกเรียกเก็บที่ปลายทางการโอนทั้งสองทางและทางกายภาพแล้วไม่มีการเคลื่อนย้ายเงิน สมุดบันทึกจะถูกตรวจสอบเป็นระยะ และพวกมีความไม่สมดุลย์ในจำนวนที่โอนที่ปลายทางทางหนึ่งทางใดจะถูกลงโทษ

เป็นความจริงที่ว่าจำนวนที่ไม่จบสิ้นของขบวนการฟอกเงินนี้ถูกสร้างขึ้นโดยผู้ค้ายาเสพติดซึ่งก่อให้เกิดการลงทุนซึ่งยากและใช้เวลานานในสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตามก็ตามกฎหมายควบคุมการฟอกเงินปี 1986 ได้มีบทบังคับตามกฎหมายอย่างจริงจังและให้อิสระในการสืบสวนผู้ฟอกเงินได้มากกว่าและต้องเปิดเผยการได้มาของเงินตั้งแต่จำนวนหมื่น จำนวนแสนในแคนาดาปัจจุบันได้มีการเสนอกฎหมายซึ่งถูกคาดหมายให้บรรลุผลอย่างเดียวกัน

2.7 การหลบซ่อนเงิน⁷

ประชาคมการเงินระหว่างประเทศซึ่งประกอบด้วยระบบธนาคารและผู้เชี่ยวชาญในการบริหารเงินได้เตรียมพร้อมสำหรับการเคลื่อนย้ายเงินจำนวนมหาศาลจากการค้ายาเพราะบทบาทที่สำคัญ ในประเทศที่เป็นเกราะกำบังทางภาษี การเงินระหว่างประเทศคือให้สิ่งจูงใจและกลไกที่มีประสิทธิภาพในการฟอกเงิน ในประเทศเหล่านี้ซึ่งกฎหมายให้ทั้งการไม่เก็บภาษีหรือเก็บในอัตราต่ำ สำหรับรายได้จากบางแหล่งเช่นธนาคารหรือธุรกิจที่ไม่เปิดเผย ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับประชาคมการเงินระหว่างประเทศ ผู้ค้ายาไม่ค่อยใช้เกราะกำบังทางภาษีอำนวยความสะดวกมากนัก เฉพาะพวกเขาที่มีเกราะกำบังทางภาษีเอง (ถึงแม้ว่าความรับผิดชอบทางภาษีและกำไรจะเป็นเครื่องตัดสินใจ) โดยทั่วไปพวกเขาได้เปรียบในการมุ่งที่จะย้าย (และฟอก) เงินจำนวนมากมหาศาลจากแหล่งที่ปิดบังเงินจำนวนมากมายกย้ายผ่านระบบการเงินระหว่างประเทศนี้ เป็นรายวันไม่มีการคาดคะเนที่แน่นอนถึงจำนวนมากเท่าไรที่ถูกทำให้ถูกกฎหมายโดยธุรกิจถูกกฎหมายและจำนวนมากเท่าไรที่ได้มาจากการค้ายาเสพติดและกิจกรรมผิดกฎหมายอื่นๆ

มีบางปัจจัยที่มีผลดึงดูดใจนักค้ายาโดยเฉพาะเกราะกำบังทางภาษี เช่น ใกล้เคียงเส้นทางการส่งยา ง่ายที่จะไปถึง ปัจจัยเหล่านี้ถูกนับเป็นความนิยมในแหล่งกำบังทางภาษีในแถบแคริบเบียนระหว่างผู้ค้ายาเสพติดในอเมริกาใต้และสหรัฐอเมริกา ตัวอย่างเช่น เกาะเคย์แมน (The Cayman Island) ซึ่งตั้งอยู่คร่อมเส้นทางการขนถ่ายยา

⁷ จำแลง กุลเจริญ, "กฎหมายป้องกันการฟอกเงิน", สุลักษณ์, กรกฎาคม-สิงหาคม 2537, ปีที่ 4 เล่มที่ 41, หน้า 19-21

ระหว่างอเมริกาใต้ สหรัฐ และแคนาดา เขตนี้สามารถเข้าถึงง่ายโดยทางอากาศจากทั้ง สองฝั่งและเสนอความลับซึ่งดีเท่ากับบริการอื่นๆ ที่น่าสนใจให้กับผู้ค้าฯ

มีหลายบริเวณในโลก (รวมทั้งสหรัฐอเมริกาและแคนาดา) ซึ่งสามารถใช้ เป็นแหล่งกำบังทางภาษีแต่ลักษณะบางอย่างไม่ดึงดูดใจนักค้าฯ บางแห่งโดยเปรียบเทียบแล้วเข้าถึงได้ยาก มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการสื่อสารระหว่างประเทศน้อย และมีข้อจำกัดในการแลกเปลี่ยนเงินตราที่อื่นก็มีความเข้มงวดในกฎหมายหุ้นส่วนบริษัท หรือภาษีที่เรียกเก็บจากกำไรของบริษัทที่ได้จากรายรับในต่างประเทศซึ่งลดทอนความดึงดูดใจของผู้ที่จะถ่ายเทเงินที่ได้จากการกระทำผิดกฎหมาย

บางปัจจัยเป็นที่นิยมโดยทั่วไปของนักค้าฯ ในการเลือกแหล่งกำบังทางการเงิน ได้แก่

- มีการเก็บภาษีน้อย หรือไม่มีการเก็บภาษีรายได้จากต่างประเทศของบริษัทที่เป็นของชาวต่างชาติ
- มีการค้าและการธนาคารที่ปกปิด
- กฎหมายหุ้นส่วนบริษัทหละหลวม
- มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการคมนาคมและการสื่อสารดี
- ตั้งอยู่ใกล้แหล่งผลิตและเส้นทางขนถ่ายยาเสพติด
- มีความเข้มงวดน้อย ในการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของบริษัทต่างชาติ หรือของคนต่างชาติ
- สภาพทางการเมืองมีความมั่นคง
- หามืออาชีพและ/หรือที่ปรึกษาทางธุรกิจและผู้ช่วยเหลือได้ง่าย

เมื่อผู้ค้าฯ ไปถึงจุดที่นำกำไรจากขาไปสู่ระบบการเงิน อุปสรรคแรกคือ แสดงความน่าเชื่อถือแก่สถาบันทางการเงินด้วยการเข้าสู่ปัจจัยการโอนเงินระหว่างประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในการฝากเงินจำนวนมหาศาลเพื่อให้ปรากฏหลักฐาน แล้วเงินก็จะถูกนำเข้าสู่ระบบการเงิน มันสามารถโอนย้ายได้ตามต้องการและไม่สามารถแบ่งแยกได้อย่างแท้จริงกับเงินที่ถูกกฎหมายที่ผ่านเข้าสู่ระบบ มันเป็นความลับอย่างมากที่จัดตั้งขึ้นเพื่อปกปิดความลับสุดยอดในการติดต่อทางธุรกิจหรือปกปิดการติดต่อของกิจกรรมที่ผิดกฎหมายในหลายๆ ประเทศ ผู้ค้าฯสามารถเคลื่อนย้ายเงินของเขาอย่างง่ายดายไปในทิศทางที่เขาต้องการ ซึ่งทั้งรวดเร็วและเป็นความลับ

แคนาดาไม่ได้เป็นประเทศที่มีประวัติเป็นแหล่งกำบังทางการเงินดังนั้น มันจึงเป็นที่รวมของการค้ายาในหลายปีที่ผ่านมา เป็นผลของการผิดหลักกฎหมายในแคนาดา แคนาดาไม่มีความต้องการในการชี้แจงรายละเอียดของเงินสดหรือองค์ประกอบของเงินตรงที่เข้ามาหรือออกไปจากประเทศ รวมทั้งสถาบันการเงินก็ไม่ต้องการได้หลักฐานของการย้ายเงิน แคนาดามีการเมืองที่มั่นคง มีสภาพคล่องทางการเงินสูง และระบบธนาคารมีการพัฒนามากสร้างความน่าสนใจ เป็นที่รวมหรือจุดถ่ายเรือของการเคลื่อนย้ายกำไรจากการค้าจากองค์กรค้ายาเสพติดของสหรัฐอเมริกา เงินเหล่านี้ง่ายที่จะย้ายจากพรมแดนระหว่างแคนาดากับสหรัฐ ความเสี่ยงในการป้องกันไม่สูงมากในมุมมองของการเคลื่อนย้ายของยานพาหนะและคนผ่านพรมแดนหลายแห่งในแต่ละวัน ผลคือแคนาดาเป็นจุดหมายที่นิยมของเงินจากการค้ายา

ขณะที่กฎหมายของแคนาดาในปัจจุบันละเว้นการควบคุมการดำเนินการขององค์กรอาชญากรรมในประเทศอื่น เงินในบัญชีของสถาบันการเงินไม่ถูกตรวจค้นภายใต้สภาวะปัจจุบัน ดังนั้นนักค้ายาเสพติดสหรัฐสามารถรักษาเงินโดยไม่มีความเสี่ยงจากการถูกริบเงิน (อายัดเงิน) จากทั้งองค์กรทางกฎหมายของสหรัฐและแคนาดา

ทฤษฎีซึ่งนำไปใช้ในการกำหนดความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการฟอกเงิน

นอกจากกำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิดอาญาแล้ว นักกฎหมายในประเทศสหรัฐอเมริกายังมีแนวคิดในเรื่องสมคบกันกระทำการฟอกเงิน โดยใช้ทฤษฎีการสมคบกันที่เรียกว่า Conspiracy Theory และทฤษฎีการช่วยเหลือและสนับสนุน (Aiding and Abetting Theory) ดังจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไปนี้

ก. ทฤษฎีการสมคบกัน (Conspiracy Theory)

ทฤษฎีการสมคบกันเป็นไปตามหลักกฎหมายความผิดพื้นฐานของการสมคบกันกระทำผิดอาญาที่ว่า สมาชิกในการสมคบกันจะมีความรับผิดชอบเดียวกับตัวการในการกระทำของผู้ที่ร่วมสมคบกัน Pinkerton Rule ได้วางหลักว่า ผู้ร่วมสมคบกันจะถูกถือว่าร่วมกระทำผิดสำหรับการกระทำของผู้ที่ร่วมสมคบกันอย่างกว้างขวาง การให้ความช่วยเหลือในการสมคบกันกระทำผิดจะทำให้คณะบุคคลกลายเป็นกลุ่ม ข้อตรรกวิทยาก็คือว่า เพื่อการก่อตั้งในการตกลง และการตกลง

อนุমানได้ว่านำไปสู่การสมคบกัน และการสมคบกันก่อให้เกิดความรับผิดชอบเดียวกับตัวการ

สำหรับแนวคิดเรื่องความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินนี้ ยังมีแนวคิดเพิ่มเติมว่า การกระทำความผิดเกิดขึ้นเมื่อบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปสมคบกันกระทำความผิดต่อสหรัฐหรือน้อยถลสหรัฐ โดยถือว่าสหรัฐเป็นผู้เสียหาย และเพื่อจะพิสูจน์ความผิดต้องแสดงให้เห็นได้ว่า

- บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปสมคบกันหรือตกลงจะกระทำความผิดต่อสหรัฐหรือน้อยถลสหรัฐและ
- อย่างน้อยที่สุดผู้ที่ได้สมคบกันมีการกระทำที่แสดงออกเพื่อจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการสมคบกัน

การสมคบกันต้องการการตกลงกันที่จะกระทำการอันมิชอบด้วยกฎหมาย โดยมีการกระทำที่แสดงออกมากกว่าประการหนึ่งหรือสองประการ การตกลงที่จะกระทำความผิดอาญาและมีการก้าวไปสู่การบรรลุข้อตกลงจึงจะเป็นสิ่งที่นำมาฟ้องคดีได้ ถ้าข้อหาการฟอกเงินยังไม่เพียงพอที่จะฟ้องร้อง ก็อาจฟ้องในข้อหาสมคบกันกระทำความผิดได้ในคดี *United States V. Dixon* ได้อธิบายการสมคบกันไว้ว่า “การสมคบกันไม่ต้องการการกระทำที่สำเร็จ แต่ต้องการการกระทำอันเป็นความผิด”

คดี *United States V. Rush* 666 F. 2d 10, 11 (2d Cir. 1981) ได้อธิบายการกระทำของจำเลยซึ่งเป็นผู้ให้บริการการฟอกเงิน รวมทั้งการฝากเงินและโอนเงินที่เกี่ยวกับยาเสพติดไว้ ดังนี้

ผู้ส่งสินค้าเข้า ผู้ขายส่ง ผู้ซื้อวัตถุดิบ และผู้ฟอกเงิน ล้วนแต่จำเป็นต่อความสำเร็จ ต้องเสี่ยงเช่นเดียวกับผู้ขายปลีกทั้งหมดที่กล่าวแล้ว ย่อมตกลงซึ่งกันและกัน ซึ่งเรียกได้ว่าเป็น “การสมคบกันแบบลูกโซ่” บุคคลซึ่งให้การสนับสนุนในทางการเงินย่อมทำให้การกระทำผิดกฎหมายนั้นเป็นไปได้ จึงต้องคำพิพากษารัฐสมคบกันนำกฎหมายเข้ามาในประเทศสหรัฐอเมริกาโดยมีเจตนาเพื่อจำหน่าย

ข. ทฤษฎีการช่วยเหลือและสนับสนุน (Aiding and Abetting Theory)

ทฤษฎีการช่วยเหลือและสนับสนุนนำมาใช้ในคดีการฟอกเงิน เพราะจำเลยซึ่งได้กระทำการฟอกเงินที่ผิดกฎหมายซึ่งมีที่มาจากยาเสพติด เป็นการกระทำที่ช่วยเหลือและสนับสนุนองค์การอาชญากรรม ซึ่งยาเสพติดที่จะแผ่ขยาย

อิทธิพลและแผนการขององค์กรต่อไป ในกรณีนี้ต้องมีการพิสูจน์ว่า จำเลยให้บริการ การฟอกเงินโดยจำเลยรู้ว่าเงินเหล่านี้ได้มาจากการจำหน่ายยาเสพติด และจำเลยได้ กระทำไปโดยมีเจตนาที่จะช่วยให้มีการจำหน่ายหรือครอบครองยาเสพติดต่อไป หรือ กล่าวอีกนัยหนึ่งว่า จำเลยเป็นผู้สืบทอดอาชญากรรม

2.8 มาตรการการดำเนินการเพื่อป้องกันการปราบปรามการฟอกเงินของไทย

การฟอกเงินเป็นปัญหาทั้งระดับชาติและระดับประเทศ จึงได้มีการร่วมมือจัดการประชุมต่างๆ ดังนี้

2.8.1 มาตรการความร่วมมือเพื่อสกัดกั้นการฟอกเงินระหว่างประเทศ

ตั้งแต่ปี 2531 เป็นต้นมา หน่วยงานระหว่างประเทศได้เสนอ มาตรการหรือเครื่องมือเพื่อเรียกร้องให้ประเทศต่างๆ ดำเนินการป้องกันมิให้ธนาคาร หรือสถาบันการเงินถูกนำไปใช้ในการฟอกเงิน ความตกลงของกลุ่มต่างๆ มีหลักการ เบื้องต้น ได้แก่

2.8.1.1 EC COUNCIL DIRECTIVE

การป้องกันการใช้ระบบการเงินของยุโรปเพื่อการฟอกเงิน ก็คือ การกำหนด EC Council Directive 91/309 ขึ้นในการยกร่างแนวทางหรือ Directive ดังกล่าว กลุ่มประชาคมยุโรปหรือ EC เห็นควรกำหนดหลักการสำคัญ 2 ประการคือ การกำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิดอาญา โดยได้ให้คำนิยามของการฟอกเงินว่า “หมายความว่า การเปลี่ยนสภาพรายได้ที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรม” นอกจากนี้เห็นควรให้มีความร่วมมือระหว่างประเทศภาคี EC ในการสืบสวนสอบสวนและฟ้อง คดีผู้กระทำการฟอกเงินด้วย

Directive ยังเห็นความจำเป็นที่จะต้องให้สถาบันการเงินมีหน้าที่ ในการให้ลูกค้าต้องแสดงตน (iden ca cn) เมื่อเริ่มมีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจกัน ใน กรณีที่ลูกค้ากระทำการในนามของผู้อื่นสถาบันการเงินจะต้องใช้มาตรการที่มีเหตุผลเพื่อ ให้มีการแสดงตนของผู้ซึ่งถูกอ้างว่าเงินนั้นได้โอนในนามของตน

2.8.1.2 COUNCIL OF EUROPE CONVENTION

อนุสัญญานี้กำหนดให้ประเทศภาคีต้องกำหนดมาตรการต่างๆ ที่ จำเป็นสำหรับการสืบสวนสอบสวน และริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการประกอบ

อาชญากรรม และต้องกำหนดมาตรการต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อให้สถาบันการเงินส่งมอบบันทึกทางการเงินเมื่อมีกรณีสงสัยว่ามีการฟอกเงินเกิดขึ้นนอกจากนี้การมีกฎหมายเกี่ยวกับความลับทางธนาคารไม่ควรนำมาอ้างเป็นเหตุผลในการปฏิเสธการปฏิบัติตามมาตรการต่างๆ ดังกล่าว

2.8.1.3 อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ.1988 (Vienna Convention: United Nations Vienna Convention Against Illicit in Narcotic Drugs ang Psychotropic Substances)

ข้อสัญญาเวียนนาได้ก่อตั้งขึ้น ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2531 เพื่อต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด ซึ่งรวมถึงการฟอกเงินผิดกฎหมายมีสาระสำคัญ ดังนี้

2.8.1.3.1 กำหนดข้อบังคับให้การฟอกเงินผิดกฎหมาย ถือเป็นความผิดทางอาญา

2.8.1.3.2 สนับสนุนการร่วมมือระดับนานาชาติ เพื่อให้การสืบสวนเป็นไปโดยสะดวก

2.8.1.3.3 กำหนดให้สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันได้

2.8.1.3.4 กำหนดหลักการที่จะสนับสนุนการร่วมมือ ในการสืบสวน

2.8.1.3.5 กำหนดให้ประเทศต่างๆ ดำเนินการให้การรักษาความลับให้ลูกค้าของธนาคารไม่เป็นอุปสรรคต่อการสืบสวนคดีอาชญากรรม

อนุสัญญานี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 ธันวาคม 2533 ปัจจุบันมีภาคีสมาชิกทั้งสิ้น 83 ประเทศ

2.8.1.4 ข้อกำหนดแนวทางของบาเซล (Basel Statement of Principles: Statement of Principles of the Basel Committee on Banking Regulations and Supervisory Pratices)

ข้อกำหนดแนวทางของบาเซลกำหนดขึ้นเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2532 ซึ่งได้กำหนดหลักในการต่อต้านการใช้ระบบธนาคารเพื่อฟอกเงินผิดกฎหมายไว้ ดังนี้

ก. การให้ลูกค้าแสดงตนที่แท้จริง

ข. การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจทางการเงิน และการปฏิเสธที่จะทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน

ค. การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมาย โดยให้ข้อมูลของลูกค้าเท่าที่จะทำได้ตามกฎหมายที่มีอยู่

2.8.1.5 รายงานของ Financial Action Task Force (FATF)

FATF เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อต่อต้านการฟอกเงินผ่านทางสถาบันทางการเงินต่าง ๆ FATF เกิดจากการประชุมสุดยอดทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรม 7 ประเทศหรือกลุ่ม G7 เมื่อเดือนกรกฎาคม 2532 ที่ประชุมได้มีมติจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องการฟอกเงินโดยเฉพาะมีชื่อว่า Financial Action Task Force (FATF) ซึ่ง FATF ได้ประกาศรายงานของตนอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนเมษายน 2533 ปัจจุบัน FATF มีสมาชิกรวม 26 ประเทศ ประกอบด้วยประเทศกลุ่ม OECD ทั้ง 24 ประเทศ (ออสเตรเลีย, เบลเยียม, แคนาดา, เกนมาร্ক, ฝรั่งเศส, เยอรมัน, กรีซ, ไอซ์แลนด์, อิตาลี, ลักซัมเบิร์ก, เนเธอร์แลนด์, นอร์เวย์, โปรตุเกส, สเปน, สวีเดน, สวิตเซอร์แลนด์, ตุรกี, สหราชอาณาจักร, สหรัฐอเมริกา, ญี่ปุ่น, ออสเตรีย, ฟินแลนด์, นิวซีแลนด์) และประเทศ สิงคโปร์และฮ่องกง

ข้อเสนอแนะ 40 ข้อของ FATF มีหลักการสอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติที่กรุงเวียนนา การต่อต้านการใช้ระบบการธนาคารเพื่อฟอกเงินของประเทศสมาชิกของ FATF มีหลักการ ดังนี้

(ก) การลงโทษการฟอกเงินผิดกฎหมาย

ประเทศสมาชิกของ FATF มีข้อกำหนดลงโทษการฟอกเงินผิดกฎหมายแตกต่างกันไปบางประเทศที่เอาผิดเฉพาะการกระทำโดยเจตนาบางประเทศเอาผิดกรณีทีละเลยและไม่เจตนาด้วย ทั้งนี้บทลงโทษมีตั้งแต่การปรับ การจำคุกไม่เกิน 20 ปี และการห้ามไม่ให้ประกอบอาชีพบางประเภท

(ข) การยึดและอายัดทรัพย์สิน

ประเทศสมาชิกของ FATF ส่วนใหญ่จะมีมาตรการภายในประเทศเกี่ยวกับการยึด และอายัดทรัพย์สินที่ได้จากการค้ายาเสพติดแต่ก็มีเพียงบาง

ประเทศเท่านั้น ที่มีมาตรการครอบคลุมถึงการยึดและอายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินผิดกฎหมายอีกทั้งกฎหมายภายในประเทศและสนธิสัญญาความร่วมมือทางกฎหมายก็ไม่ได้ระบุให้สามารถทำการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ได้จากการค้ายาเสพติดที่อยู่ในประเทศสมาชิก FATF อื่นได้

(ก) กฎหมายเรื่องการเปิดเผยความลับของธนาคาร (Bank Secrecy Laws) และข้อกำหนดเรื่องการรายงาน

การแสดงตนของลูกค้า ประเทศสมาชิก FATF ทุกประเทศไม่อนุญาตให้มีการใช้บัญชีที่ปกปิดชื่อจริงของลูกค้า (Anonymous Account) ทั้งยังกำหนดให้ลูกค้าต้องทำการแสดงตนในการฝากเงินด้วย

การเก็บประวัติข้อมูลในการทำธุรกิจ ประเทศสมาชิก FATF บางประเทศกำหนดให้ธนาคารต้องทำการเก็บประวัติข้อมูลในการทำธุรกิจไว้ เพื่อจุดประสงค์ในการต่อต้านการฟอกเงินผิดกฎหมายและอาชญากรรมอื่นๆ เช่น ข้อมูลด้านธุรกิจเงินสดมูลค่าสูง หรือข้อมูลธุรกิจด้านการต่างประเทศ เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะถูกส่งมอบให้ผู้รักษากฎหมายไว้ได้ในกรณีที่มีคำสั่งของศาล

การสืบค้นหาธุรกิจที่ต้องสงสัย การสืบค้นหาธุรกิจที่น่าสงสัยในระบบการเงินของประเทศสมาชิก FATF สามารถกระทำได้โดยอาศัยวิธีการให้ธนาคารจัดตั้งระบบการตรวจค้นหาธุรกิจที่น่าสงสัยนั้นต่อเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายได้โดยไม่มี ความรบกวนในข้อหาเปิดเผยเป็นความลับของลูกค้าแต่ทั้งนี้ธนาคารของประเทศสมาชิก FATF บางประเทศก็ยังไม่สามารถรายงานธุรกิจดังกล่าวได้เพราะเป็นการขัดต่อกฎหมาย Secrecy Law ในขณะที่บางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา เป็นต้น การไม่รายงานถึงธุรกิจดังกล่าวถือเป็นความผิด

จึงเห็นได้ว่าการต่อต้านการฟอกเงินผิดกฎหมายของประเทศต่างๆ แม้กระทั่งประเทศสมาชิกของ FATF ก็ยังมีการปฏิบัติที่แตกต่างกันในหลายๆ เรื่องด้วยกัน ซึ่งขณะนี้องค์กรเหล่านี้อยู่ระหว่างหาสมาชิกเพิ่มและกระตุ้นให้บรรดาสมาชิกหันหน้ามาช่วยกันแก้ปัญหาและสร้างเครื่องมือร่วมกันทางกฎหมายที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับได้

2.8.2 มาตรการเพื่อสกัดกั้นการฟอกเงินของไทย

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่ได้เป็นสมาชิกของหน่วยงานหรือองค์
 กระหว่างประเทศหรือทำความตกลงใดๆ เพื่อต่อต้านการฟอกเงินผิดกฎหมายรวมทั้งยัง
 ไม่มีกฎหมาย รวมทั้งยังไม่มีกฎหมายควบคุมการฟอกเงินผิดกฎหมายโดยเฉพาะการ
 ฟอกเงินผิดกฎหมายไม่ถือว่าเป็นความผิดอาญา ทางภาษีและสถาบันการเงินยังไม่มีมาตร
 การในการต่อต้านการฟอกเงินผิดกฎหมายแต่อย่างใด คงมีแต่มาตรการเพื่อจุดประสงค์
 อื่น เช่น เพื่อควบคุมปริมาณเงินภายในประเทศหรือควบคุมความเสี่ยงของ
 สถาบันการเงินในการทำธุรกิจกับลูกค้า เป็นต้น อย่างไรก็ตามมีหลายเรื่องซึ่งเป็นการช่วย
 ต่อต้านการฟอกเงินผิดกฎหมายทางอ้อม ได้แก่ การควบคุมปริมาณเงินนำเข้าและส่ง
 ออกนอกประเทศ การให้ลูกค้าแสดงตนในการทำธุรกิจด้านการเงิน และการเก็บประวัติ
 ข้อมูลในการทำธุรกิจ เป็นต้น ซึ่งบางเรื่องเป็นประเพณีปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์เอง

ด้านการเปิดเผยข้อมูลความลับของลูกค้า เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่การสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีนั้นแม้จะไม่มีกฎหมาย Secrecy
 Law โดยเฉพาะแต่แต่ละสถาบันการเงินก็มีระเบียบจรรยาบรรณในทางปฏิบัติที่จะไม่นำ
 ความลับของลูกค้าไปเปิดเผยซึ่งถือปฏิบัติกันมานานแล้วเช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ดี แม้จะไม่มีกฎหมายกำหนดว่าการฟอกเงินเป็นความ
 ผิดเว้นแต่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด แต่ก็พอจะมีเครื่องมือต่อต้านการฟอกเงินอยู่บ้าง
 คือ

(ก) เจ้าพนักงานมีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากหน่วย
 งานราชการ รัฐวิสาหกิจ เทศบาลธนาคาร ฯลฯ มาให้ปากคำ หรือแสดงหลักฐาน
 บัญชี เอกสาร หรือข้อมูลใดๆ เพื่อการตรวจสอบและดำเนินการเกี่ยวกับเงินที่ได้มา

(ข) กฎหมายที่ควบคุมธนาคาร หรือสถาบันการเงินให้อำนาจ
 เจ้าพนักงานติดตามรายการที่ผิดปกติได้

ส่วนการตอบสนองของประเทศไทยที่มีต่ออนุสัญญา
 สหประชาชาติที่กรุงเวียนนา พ.ศ.2531 นั้น ขณะนี้ยังไม่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐบาล
 ใดๆก็ตีประเทศไทยได้พยายามให้ความร่วมมือกับข้อสัญญาดังกล่าว โดยออก
 กฎหมายแล้ว 2 ฉบับคือ

ก. พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด
 เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534

ข. พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ ในเรื่องทาง
อาญา พ.ศ.2535

นอกจากนั้นยังได้ดำเนินการหาแนวทางเพิ่มเติมป้องกันการฟอก
เงิน ดังนี้

2.8.2.1 การพิจารณาอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้าน
การลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1988

สำนักงาน ป.ป.ส. ถือว่าเป็นหน่วยงานหลักในการพิจารณา
อนุสัญญาเวียนนา ค.ศ.1988 และรับผิดชอบในการดำเนินการเพื่อให้ประเทศไทยเข้า
เป็นภาคี จากการพิจารณาของคณะอนุกรรมการที่ปรึกษากฎหมายของสำนักงาน ป.ป.ส.
ซึ่งได้เชิญผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมพิจารณาด้วยได้ข้อสรุปว่ากฎหมาย
ภายในของประเทศไทยสามารถรองรับอนุสัญญาได้เกือบทั้งหมด ยกเว้นบางเรื่องซึ่งได้
แก่การกำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิดทางอาญา โดยไม่อาจนำกฎหมายเกี่ยวกับยา
เสพติดที่อยู่มาปรับใช้กับการฟอกเงินได้ ที่ประชุมจึงมีข้อเสนอให้ให้สำนักงาน
ป.ป.ส. ตั้งคณะอนุกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องร่วม
กันพิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงินเพื่อให้ประเทศไทยสามารถเข้าเป็นภาคี
อนุสัญญาฯ ฉบับนี้ได้

ดังนั้น จึงได้จัดให้มีการประชุมเพื่อร่างกฎหมายปราบปรามการฟอกเงิน
ทั้งหมดถึง 13 วาระ ตั้งแต่ วันที่ 30 พฤษภาคม 2537 ถึงครั้งสุดท้ายในวันที่ 23
มกราคม 2538 เพื่อร่างกฎหมายปราบปรามการฟอกเงิน และได้มีการแก้ไขปรับปรุง
เรื่องมาจนในที่สุดเป็นร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการปกปิดหรือเปลี่ยน
สภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด พ.ศ. ในปัจจุบันนั้นยังมีได้เป็น
พระราชบัญญัติออกมาซึ่งเป็นกรมสารสุดท้ายก่อนเข้าพหุภาคีอนุสัญญาเวียนนา 1988

2.8.2.2 การสัมมนาและการบรรยายเกี่ยวกับการฟอกเงิน

2.8.2.2.1 การสัมมนาเรื่องกฎหมายเพื่อสกัดการฟอกเงิน ซึ่งจัด
โดยศูนย์ข้อมูลอาชญากรรมและการเศรษฐกิจของคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2536 ณ ห้องประชุมคณะนิติศาสตร์ ได้มีการเชิญนักวิชาการ
และผู้ปฏิบัติในหน่วยงานต่างๆ ซึ่งได้แก่ ผู้แทนจากกระทรวงยุติธรรม สำนักงาน
อัยการสูงสุด กรมตำรวจ ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงาน ป.ป.ส. รวมทั้งนัก

กฎหมายจากภาคเอกชนเข้าร่วมสัมมนา การสัมมนาในครั้งนั้นถือเป็นการเริ่มต้นในการขยายความคิดเห็นอย่างกว้างขวางต่อการออกกฎหมายเพื่อสกัดกั้นการฟอกเงิน

2.8.2.2.2 การบรรยายพิเศษ เรื่องการฟอกเงิน ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการ่วมกับมูลนิธิเอเชียเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2536 ณ โรงแรมสยามซิตี้กรุงเทพฯ โดยได้เชิญศาสตราจารย์ Fletcher N. Baldwin, Jr. แห่งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟลอริดา ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการฟอกเงินของประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นผู้บรรยายแก่ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรรมการและอนุกรรมการพัฒนากฎหมาย กรรมการพิจารณาปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย และยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการฟอกเงินของไทย

2.8.2.2.3 การสัมมนาเรื่องสกัดกั้นการฟอกเงิน ซึ่งจัดโดยกระทรวงการคลัง และกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 1-3 กุมภาพันธ์ 2537 ณ โรงแรมอิมพีเรียลกรุงเทพฯ โดยได้เชิญเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากประเทศสหรัฐอเมริกามาบรรยายให้ความรู้แก่ผู้แทนของหน่วยงานต่างๆ ของไทยเกี่ยวกับกฎหมายฟอกเงินของไทย

2.8.2.2.4 การสัมมนาเรื่องประเทศไทยกับกฎหมายป้องกันการฟอกเงินซึ่งจัดโดยสมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2537 ณ ห้องประชุมสมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย โดยได้เชิญตัวแทนในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้มีส่วนร่วมในการออกกฎหมายเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาถึงความพร้อมในการออกกฎหมายฟอกเงินของไทย

2.8.2.2.5 การสัมมนาเรื่องกฎหมายสกัดการฟอกเงินในมุมมองของสถาบันการเงิน ซึ่งจัดโดยศูนย์ข้อมูลอาชญากรรมทางธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สมาคมธนาคารไทยและหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2537 ณ หอประชุมคณะนิติศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อระดมความคิดในมุมมองของสถาบันการเงินต่อกฎหมายสกัดการฟอกเงิน

การประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การธนาคาร และรัฐวิสาหกิจ
ประจำคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เชิญผู้แทน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากสำนักงาน ป.ป.ส. ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมตำรวจ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรมศุลกากร และคณะนิติศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาเรื่องการฟอกเงิน ที่ประชุมได้สนับสนุนให้สำนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการ ยกร่างกฎหมายเพื่อสกัดการฟอกเงินในส่วนที่เกี่ยวกับยาเสพติดต่อไป และคณะอนุกรรมการจะเสนอให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา รับไว้พิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ในการออกกฎหมายเพื่อสกัดกั้นการฟอกเงิน ในส่วนที่เกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ ต่อไปด้วย

2.8.3 สถาบันการเงินกับการป้องกันการฟอกเงิน

2.8.3.1 หลักเบื้องต้นของสถาบันการเงินต่อการป้องกัน การฟอกเงิน

2.8.3.1.1 รู้จักลูกค้า ไม่ว่าจะป็นเจ้าหนี้หรือลูกค้า หรือนิติบุคคล

2.8.3.1.2 รู้จักพนักงาน ต้องรู้จักพนักงานของตนทุกระดับชั้น ถ้าจะให้ประสพผลดียิ่งขึ้นควรรู้จักครอบครัวของพนักงานเหล่านั้นด้วย

2.8.3.1.3 รู้จักสถาบันการเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสถาบันการเงินที่ผู้บริหารระดับสูงมีชื่อเสียงไม่ค่อยดี

2.8.3.1.4 รู้จักระบบ โดยจัดระบบให้พนักงานมีการตรวจสอบซึ่งกันและกัน

2.8.3.2 หน้าที่ของสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินทั้งหลายนับว่าเป็นองค์กรอันดับแรกที่มีส่วนในการป้องกันการฟอกเงินได้เป็นอย่างดี ฉะนั้นสถาบันการเงินจะต้องมีหน้าที่

2.8.3.2.1 ไม่ปิดบังข้อมูลบัญชีรวมทั้งประวัติส่วนตัวของลูกค้า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐร้องขอ นั่นคือ ต้องไม่มีกฎหมายคุ้มครองความลับของลูกค้า

2.8.3.2.2 เก็บหลักฐานทางบัญชี (STATEMENT) ไว้อย่างน้อย 5 ปี

2.8.3.2.3 เมื่อบัญชีปิดควรเก็บหลักฐานทางบัญชี รวมทั้งประวัติส่วนตัวของลูกค้าไว้ด้วย

2.8.3.2.4 ให้ความสนใจกับบัญชีซับซ้อน และหมุนเวียนที่ไม่ปรกติ (COMPLEX, UNUSAL LARGE TRANSACTIONS AND UNUSAL PATTERNS OF TRANSACTIONS)

2.8.3.2.5 เมื่อสงสัยลูกค้ารายใดว่ามีพฤติกรรมไม่ดี ควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐทราบโดยทันที

2.8.3.2.6 มีการอบรม และพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2.8.3.2.7 ให้ความสนใจกับลูกค้า ที่ติดต่อธุรกิจกับต่างประเทศที่กำลังเติบโต

2.8.3.2.8 เมื่อได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเงิน “สกปรก” ขอให้รับไว้พิจารณาอย่างถี่ถ้วนทันที

2.8.3.3 ผลกระทบต่อสถาบันการเงิน

2.8.3.3.1 สถาบันจะมีภาระมากขึ้นในการรายงาน โดยเฉพาะการรับฝากเงินสดในปริมาณที่มาก และมีพฤติกรรมที่ต้องสงสัยระบบเศรษฐกิจของไทยยังเป็นเศรษฐกิจที่ใช้จ่ายเงินสดมาก คือประมาณร้อยละ 67-70 ของการซื้อขายสินค้าและบริการต่างๆ ยังใช้เงินสดเป็นสื่อกลาง ดังนั้นการนำเงินสดเข้าฝากธนาคารในวันละจำนวนมากก็เป็นเรื่องที่ไม่ค่อยปกติ ในกรณีที่กฎหมายระบุให้ธนาคารต้องรายงานการรับฝากเงินสดคงจะต้องเป็นปริมาณที่สูงพอสมควร เพื่อลดภาระการรายงานที่ไม่จำเป็นและท้ายสุดต้นทุนที่เพิ่มขึ้นนี้คงจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่สถาบันการเงินจะต้องผลัดภาระให้แก่ผู้บริโภคในรูปของค่าธรรมเนียมที่สูงขึ้น ซึ่งก็หมายความว่าประชาชนโดยรวมจะต้องร่วมรับภาระอันนี้ควรเป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงด้วย

2.8.3.3.2 กฎหมายอาจจะต้องการให้ธนาคารตรวจสอบข้อมูลหรือประวัติลูกค้าอย่างละเอียดขึ้นเพื่อป้องกันการใช้นามแฝงหรือชื่อปลอมกล่าวคือ จะเอาโทษถ้ายอมให้มีการใช้ชื่อปลอม ประเด็นนี้ก็จะสร้างภาระทางด้านต้นทุนให้แก่ธนาคารพาณิชย์เช่นกัน การซักถามในบางประเด็นอาจจะก่อให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีระหว่างลูกค้ากับธนาคารได้ สังคมไทยไม่ชอบการซักถาม ผู้ฝากเงินอาจจะเดือดร้อน ดังนั้น การรายงานทุกอย่างควรทำให้เป็นภาระร่วมกันของลูกค้าและธนาคาร โดยเฉพาะในการเปิดบัญชีอาจจะต้องขอคู่มือหลักฐานมากขึ้น

2.8.3.3.3 ในการรายงานไม่ควรให้มีการใช้การตัดสินใจส่วนตัว โดยสถาบันการเงินมากเกินไปว่าควรหรือไม่ควรจะรายงาน อันนี้จะก่อให้เกิดปัญหา เพราะการนำกฎหมายไปปฏิบัติจะขาดบรรทัดฐานที่แน่นอนว่าจะอะไรคือพฤติกรรมที่น่าสงสัย ซึ่งจะก่อให้เกิดมาตรฐานการรายงานที่แตกต่างกัน และนำไปสู่ปัญหาระหว่างธนาคารและลูกค้า เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหานี้ควรกำหนดกฎเกณฑ์ที่แน่นอน

2.8.3.3.4 ประเด็นสุดท้ายคือ เรื่องการเอาผิด จุดแรกก็คือ ถึงแม้ว่าธนาคารจะมีความตั้งใจดีที่จะให้ความร่วมมือและเข้มงวดกับพนักงานแต่โอกาสพลาดย่อมเกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะขั้นตอนแรกคือการควบคุมระบบสาขา ซึ่งระบบการเงินการธนาคารของไทยเป็นแบบ branch banking ธนาคารมีเครือข่ายสาขามาก การควบคุมพนักงานในระดับล่างจึงไม่ง่ายเหมือนในกรณีที่ธนาคารมีสาขาน้อยแบบที่อเมริกา ดังนั้นถ้ากำหนดโทษไว้สูง คือถึงขั้นจำคุกสถาบันการเงินจะต้องทำงานอย่างระมัดระวังมากเกินไป ซึ่งอาจจะเป็นผลเสียในแง่ของความคล่องตัวในการทำงานในระยะแรกควรกำหนดเป็นโทษปรับโดยแก้ไขให้เหมาะสมกับสถาบันการเงิน

2.8.3.4 ข้อควรระวังของสถาบันการเงิน

2.8.3.4.1 ลูกค้าที่ถามชอกช้ำเกี่ยวกับ ระบบการดำเนินการของสถาบันการเงิน

2.8.3.4.2 ลูกค้าที่เปิดบัญชีใหม่ไม่เต็มใจ หรือ อีกอีกที่จะตอบปัญหาต่างๆ ของเจ้าหน้าที่

2.8.3.4.3 ลูกค้าที่มาเปิดบัญชีใหม่ หากเป็นนิติบุคคลควรจะต้องตรวจสอบหลักฐานทางทะเบียนให้ถูกต้องแน่ชัดก่อน

2.8.3.4.4 ธุรกิจที่หลักฐานทางบัญชี (Statement) มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและไม่ปกติหรือสัมพันธ์กับขนาดของธุรกิจ

2.8.4 อุปสรรคสำคัญต่อการป้องกันปราบปรามการฟอกเงิน

มีหลายประเทศในหลายส่วนของโลกที่มีบรรยากาศทางกฎหมายที่เอื้ออำนวยต่อการฟอกเงิน เช่น หมู่เกาะเคย์แมน หมู่เกาะบาฮามา หมู่เกาะแอนทีเลส ปานามา ลิกเซ่นสไตน์และสวิตเซอร์แลนด์ ประเทศเหล่านี้มีกฎหมายคุ้มครองความลับของลูกค้าอย่างเข้มงวด

อนึ่ง โดยที่สถานการณ์ขณะนี้ประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างเปิดตลาดเสรีทางการเงิน และผ่อนคลายการควบคุมสถาบันต่างๆ หากจะเข้มงวดกับสถาบันการเงินทั้งในเรื่องการดูแลลูกค้า การรายงาน ฯลฯ ก็อาจจะเป็นอุปสรรคกับการเปิดนโยบายเสรีดังกล่าว ขณะที่หลายประเทศก็กำลังเริ่มใช้กฎหมายเหล่านี้ เช่น สิงคโปร์ เป็นต้น ยังไม่ทราบผลว่าจะมีปัญหาอย่างไรหรือไม่ซึ่งประเทศไทยอาจจะรอดูเป็นแบบอย่างก่อนก็ได้ รวมทั้งการเคลื่อนไหวของประเทศต่างๆ ในเอเชีย ซึ่งส่วนใหญ่ขณะนี้การควบคุมดูแลธนาคารและสถาบันการเงินมีลักษณะไม่ต่างกันมากนักในทางปฏิบัติจึงจำเป็นต้องมีขั้นตอน การดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไป และคำนึงผลได้ผลเสียโดยส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ

2.8.5 ข้อเสนอแนะและแนวทางการดำเนินการ

2.8.5.1 ระเบียบแรกควรออกกฎหมายคุ้มครองธนาคารหรือสถาบันการเงินที่เปิดเผยข้อมูลของลูกค้า ซึ่งสันนิษฐานว่าจะเกี่ยวข้องกับการฟอกเงินให้ทางการได้ทราบ โดยไม่ต้องได้รับโทษจากการฟ้องร้องของลูกค้า หลังจากนั้นอีกระยะหนึ่งจึงให้ธนาคารหรือสถาบันการเงินรายงานข้อมูลต่างๆ ตลอดจนติดตามรายการที่ผิดปกติหรือน่าสงสัย เช่น มีจำนวนสูงกว่าที่กำหนดเป็นต้น ให้ทางการได้ทราบและติดตามต่อไป

2.8.5.2 มีกฎหมายควบคุมให้ธนาคารและสถาบันการเงินต้องรู้จักตัวลูกค้าที่แท้จริงและห้ามเปิดบัญชีโดยใช้นามแฝง ชื่อปลอมหรือมีแต่เลขบัญชีเท่านั้น รายการฝากถอนเป็นสครายใหญ่ เช่น 10 ล้านบาท เป็นต้น ต้องมีเหตุผลจึงทำได้ มีการเก็บและบันทึกข้อมูลต่างๆ ไว้ให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามสมควร รายงานที่น่าสงสัยหรือมีจำนวนสูงตามที่กำหนดจะต้องรายงานให้ทางการทราบทันทีรวมทั้งธนาคารหรือสถาบันการเงินจะต้องมีระบบการติดตามและรายงานการฟอกเงินที่มีประสิทธิภาพด้วย

2.8.5.3 จัดตั้งหน่วยงานพิเศษสอบสวนคดีทางการเงิน เพื่อทำหน้าที่ติดตามฮีด อาซัคทรัพย์สิน อันได้มาจากการฟอกเงินทั้งโดยการค้ายาเสพติดและอื่นๆ ตลอดจนทำหน้าที่รับรายงานหรือข้อมูลจากธนาคารหรือสถาบันการเงินที่จะจัดส่งให้โดยตรงเพื่อติดตามและประสานงานกับส่วนงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานพิเศษนี้อาจจะขึ้นตรงกับส่วนราชการใดส่วนราชการหนึ่ง หรือตั้งขึ้นเป็นเอกเทศก็ได้

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันนี้ได้ออกร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการปกปิดหรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด พ.ศ. มาแล้ว คงรอแต่เพียงให้พระราชบัญญัตินี้ ออกมาบังคับใช้ให้เป็นรูปธรรมและเป็นกรรมสารสุดท้ายก่อนที่จะเข้าสู่พหุภาคีอนุสัญญาเวียนนา 1988 ต่อไป

อย่างไรก็ตาม เมื่อพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกประกาศใช้แล้วก็ต้องมีหน่วยงานที่ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยตรงต่อไป ในรูปของสำนักงานบริหารข้อมูล เพื่อเป็นหน่วยงานเฉพาะในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 6 และมาตรา 7 อันจะกล่าวต่อไปในวิจัยฉบับนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย